

Enquesta d'Hàbits i Valors sobre Medi Ambient i Sostenibilitat

Institut de Govern i Polítiques Públiques (UAB)

[A G E N D A 2 1 B C N]

Ajuntament de Barcelona

7

Documents

ENQUESTA D'HÀBITS I VALORS SOBRE MEDI AMBIENT I SOSTENIBILITAT

(19 de setembre – 6 de novembre de 2000)

Ajuntament de Barcelona

INFORME FINAL

Gener de 2002

Joan Subirats
Nuria Font
Clara Riba

Institut de Govern i Polítiques Públiques
Universitat Autònoma de Barcelona

*Aquesta enquesta és fruit del conveni establert entre l'Ajuntament de Barcelona
i la Universitat Autònoma de Barcelona en matèria d'investigació i participació
-Agenda 21 de Barcelona.-*

© Ajuntament de Barcelona
Barcelona, març 2002

Edita: Sector de Manteniment i Serveis.
Direcció d'Educació Ambiental i Participació

Direcció: Joan Subirats, Nuria Font i Clara Riba (UAB).
Coordinació: Txema Castiella i Teresa Franquesa
Treball de Camp: Màrius Boada (IMI-Departament d'Estudis)

Disseny i Maquetació: Estudi Jordi Salvany

Impressió: Estudi 6

PRESENTACIÓ

L'Enquesta d'Hàbits i Valors sobre medi ambient i sostenibilitat s'inscriu en el marc del procés d'elaboració i participació de l'Agenda 21 de Barcelona, com un element necessari per enriquir el diagnòstic ambiental de la ciutat. Es tractava d'incorporar la percepció ambiental –una component subjectiva però important- als diferents diagnòstics tècnics i sectorials, aportant informació qualitativa a aquest procés i complementant altres fonts d'informació.

Els objectius de l'Enquesta eren conèixer les tendències pel que fa als valors (percepció, posicionament i desitjos) dels barcelonins i barcelonines en relació al medi ambient, així com els hàbits i comportaments en relació a les accions ambientals i la seva participació en els objectius d'una ciutat més sostenible.

L'àmbit d'informació que abasta l'Enquesta és de la sostenibilitat, entesa en sentit ampli i més enllà de la gestió dels serveis ambientals, de forma coherent amb els principis de l'Agenda 21. S'hi incorporen així dimensions que afecten la sostenibilitat de la ciutat, des de la mobilitat fins a la minimització de residus, des de l'ús d'energies renovables i l'estalvi energètic, fins a la contaminació atmosfèrica o acústica.

L'Enquesta és, a més, en si mateixa un element de participació individual, que ha tingut continuïtat en forma més àmplia en el procés de debat ciutadà que durant l'any 2001 s'ha realitzat entorn a l'Agenda 21 de Barcelona. L'enquesta ens serveix, a més, d'instrument de coneixement per adequar de forma més eficient les polítiques públiques en el terreny de l'educació ambiental –informació, comunicació, etc.- als diferents objectius i grups.

L'Enquesta és la primera d'aquestes característiques que es realitza a Barcelona. És a dir, la primera que es centra únicament en aspectes ambientals i de sostenibilitat i que aprofundeix en cada un dels seus apartats. El treball de camp es va realitzar entre el 19 de setembre i el 6 de novembre de 2000 a una mostra de 1200 persones de 18 anys i més, mitjançant entrevistes domiciliàries. La voluntat municipal és que aquesta Enquesta es monitoritzi i es pogui repetir cada 4 anys per tal de conèixer l'evolució i els canvis que es realitzen en el terreny de la percepció, hàbits i valors dels barcelonins.

La direcció d'aquesta enquesta ha estat duta a terme pel Sr. Joan Subirats i la Sra. Núria Font, gràcies a un conveni de col.laboració signat entre l'Ajuntament de Barcelona i l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP) de la Universitat Autònoma de Barcelona en matèria d'Agenda 21. Per part municipal, hi ha col.laborat, a més, de manera destacada el Departament d'Estudis i Investigació de l'IMI i la Direcció d'Educació Ambiental i Participació. A tots ells vull agrair el seu treball.

L'Informe que presentem, elaborat per l'IGOP, es centra en diferents apartats com ara: valors i discursos, problemes i prioritats, grau de satisfacció respecte a diversos aspectes ambientals, actituds i hàbits sobre consum, protecció, etc. L'Informe d'explotació final ofereix una bona descripció dels resultats obtinguts, incloent-hi, a més a més, comentaris en relació a les categories d'edat, sexe i districte en aquelles qüestions on s'han trobat diferències significatives en les respostes.

Es tracta, doncs, d'una bona eina d'anàlisi i de coneixement que fem pública amb la confiança que pogui ser útil també per d'altres institucions, entitats i professionals que treballen en el terreny del medi ambient urbà i la sostenibilitat.

IMMA MAYOL
Presidenta Comissió de Sostenibilitat
i Ecologia Urbana

ÍNDEX

Presentació

Introducció

Resum executiu

1. Qualitat de vida

2. Satisfacció en relació a la ciutat de Barcelona i el seu entorn

3. Informació ambiental

4. Barcelona i el seu entorn: la "petjada ecològica"

5. Aspectes resolts i aspectes no resolts

6. Hàbits

6.1. Transport

6.2. Separació de residus

6.3. Hàbits domèstics

7. Comportaments molestos

8. Medi ambient i sostenibilitat

9. Iniciatives concretes

9.1. Dia Europeu sense cotxes

9.2. Sistemes de recollida de deixalles orgàniques al mercat del seu barri

9.3. Energia solar

9.4. Publicitat a les bústies

9.5. Agenda 21 Local

9.6. Informació sobre educació ambiental

9.7. Què suggeriria a l'Ajuntament?

9.8. Les noves tecnologies

INTRODUCCIÓ

En el terreny de grans definicions del que volen ser les comunitats locals, un dels temes centrals de futur és la sostenibilitat, entesa en les seves components ambiental i social. Per molts, aquest és un debat que, a hores d'ara, sembla encara una mica retòric o allunyat de les problemàtiques més urgents de cada municipi. Però, honestament creiem que el tema de la sostenibilitat és un tema central per qualsevol comunitat que vulgui plantejar-se influir sobre el seu futur. D'aquí la importància de generar la implicació i la participació dels ciutadans en les grans opcions centrals (ús del territori, ús dels recursos naturals, model de creixement econòmic, projecte de cohesió i inclusió social, drets de ciutadania, extensió de les tecnologies d'informació i comunicació...), com a forma més o menys explícita de "pactar" el futur local.

La comunitat local és un conglomerat de persones i grups que interactuen. Un conglomerat de persones i grups que depenen uns dels altres en major o menor mesura. I que també en major o menor mesura mantenen relacions de forta continuïtat. Cada cop més existeix la convicció que per gaudir d'una bona qualitat de vida i d'una convivència cívica satisfactòria, no es tracta tant de comptar amb una autoritat forta i sobirana, com que tothom es senti responsable del que passa a la comunitat. Cadascú des de les seves disponibilitats i recursos, i sense que això vulgui dir difuminar les específiques responsabilitats de cada actor. Interdependència, continuïtat i manca d'autoritat sobirana capaç de decidir per tots en cada moment, són característiques que s'acostumen a fer servir per definir una xarxa. Una xarxa d'actors que en l'àmbit local acaben sent responsables d'una o altra manera, per acció o omissió de les dinàmiques locals que es van produint.

Des del punt de vista ambiental i social cada cop sembla més clar que la densitat urbana és important pel futur de les comunitats locals i per la seva sostenibilitat. És difícil mantenir sentit de pertinença i de comunitat en un entorn urbà difús. La grandària de Barcelona i dels seus barris, de les seves comunitats locals, presenten la característica de fer-nos sentir i ser persones més complexes. A les ciutats s'aprèn a viure amb estranys, amb gent diferent. A les comunitats denses les distàncies fan possibles les relacions i els intercanvis sense grans costos de mobilitat i recursos. La densitat de les comunitats locals evita impactes i pressions molts cops irreversibles sobre els recursos naturals externs. Les comunitats denses i compactes obliguen a la barreja, i eviten o fan més difícil la segmentació social. Els usos i les funcions urbanes són més accessibles i també les interaccions i les relacions socials són més intenses. Tot plegat facilita la sostenibilitat ambiental i social, i aquest és un factor capital per enfrontar-se amb certes garanties d'èxit al futur. Aquesta densitat té certes avantatges, com són el major ús i desgast dels espais col·lectius, i per tant, una potencial erosió de la convivència. Per això és important mantenir la tensió densitat-civisme-responsabilitat col·lectiva dels espais públics.

Qui ha de fer-se responsable de tot això?. Les relacions entre les comunitats locals i les seves institucions representatives han de basar-se en els principis de corresponsabilitat col·lectiva i de participació ciutadana. Cada cop es parla menys de govern i més de capacitat de govern. La governança de les ciutats i les comunitats locals no pot plantejar-se només com un problema dels ajuntaments, de les autoritats representatives locals. Ha de ser vist com un problema col·lectiu, en el que les regles de la jerarquia ja no serveixen com abans, i on cal establir mecanismes de coordinació i corresponsabilitat amb els agents i actors socials presents a la comunitat. Només d'aquesta manera es podrà assumir col·lectivament la complexitat dels reptes futurs. I més en una ciutat com Barcelona, on la seva grandària representa un possible inconvenient, però que en canvi manté un sentiment d'identitat en molts dels seus barris i en molts dels seus vilatans que permet aprofitar aquests sentiments col·lectius per afrontar millor aquests reptes.

En aquest context, volem aquí centrar-nos en el tema de com influir en la ciutadania per aconseguir canvis en les dinàmiques de consum, per afavorir rutines i hàbits que no ens allunyin d'aquests objectius, i, en general, una disposició més activa en la recerca de models urbans

més coherents amb els reptes que planteja la sostenibilitat. No podem oblidar que tothom sembla estar d'acord en que, al marge de trobar millors alternatives tècniques, sense la gent serà impossible avançar cap a societats en les que fem realitat l'ambició i fins a cert punt ambigu objectiu del desenvolupament sostenible. En aquest sentit les dinàmiques que planteja la perspectiva de les Agendes 21 Locals ¹ han posat clarament de relleu aquest fet i assenyalen les dificultats d'anar més ràpid del que la ciutadania avança, i la importància dels mecanismes participatius i de consens.

Els resultats de l'enquesta que aquí es presenta ens parlen d'això. I ens indiquen que el punt de partida de Barcelona no és dolent. Tenim la sort de viure en una ciutat densa, i això és avui una bona notícia. Però, aquesta mateixa realitat ens ha de fer molt més curosos en la manera com ens movem per la ciutat i sobre com la fem servir i com n'abusem. I ens diuen també que el nostre passat de carències i migradeses ens dona una bona base per refer consensos a l'entorn de les noves-velles idees de reduir, recuperar i reciclar. Tenim una bona i majoritària base de potencials aliats que per raons d'estalvi i aprofitament de recursos o per raó de simple sentit comú estan disposats a col·laborar per poc que se'ls ajudi i se'ls hi expliqui com cal actuar. I tenim també un grup més petit d'entusiastes i convençuts del que cal fer, i un altre grupet de persones, de ciutadans que encara no han visualitzat els costos que té la seva conducta i que no semblen massa disposats a canviar-la.

L'enquesta ens dona eines per avançar. I ens indica que l'objectiu ha de ser aliar-se amb la ciutadania, establint estratègies que vagin en la línia d'informar i de demostrar que sense massa esforços es poden fer les coses millor. Apuntant als aliats naturals en aquests temes ara per ara, que són les dones en particular, i els adults en general. Sense descuidar campanyes molt específiques als joves, que demostren cert nivell d'inconsistència entre el que saben i el que fan. Reforçar i "premiar" simbòlicament als que ja operen en sentit positiu, mitjançant informació i reconeixement, i aïllar els no complidors, facilitant les conductes correctes i "penalitzant" intel·lectualment aquells que diuen saber i que no practiquen. En definitiva, fer tot allò que reforci la necessitat de coherència entre opinió i conducta. I això, pensem, cal fer-ho de forma molts cops experimental, com ja s'ha fet a alguns llocs, per permetre aprendre i per poder ensenyar. D'aquesta manera poc a poc es podrà aconseguir augmentar les certes sobre els mitjans a seguir i reforçar els consensos sobre els objectius a assolir. Aleshores el problema "només" serà tècnic.

Joan Subirats
Nuria Font
(Institut de Govern i Politiques Públiques - UAB)

1. Per un anàlisi i balanç de les agendes locals 21 a Espanya veure Nuria Font-Joan Subirats (eds.), *Local y Sostenible*, Icaria, Barcelona, 2000

RESUM EXECUTIU

En aquesta primera aproximació al gran volum d'informació recollit en l'enquesta realitzada, voldríem anar agrupant els nostres comentaris de resum en les següents qüestions:

- Les percepcions i opinions sobre la realitat ambiental de Barcelona, i sobre les actuacions que l'Ajuntament porta o pot portar a terme al respecte
- El nivell d'informació sobre els problemes ambientals i les polítiques de sostenibilitat
- Els hàbits i les conductes dels barcelonins en relació a aspectes relacionats amb la sostenibilitat i els problemes ambientals
- Els compromisos i les actituds dels barcelonins en relació a actuacions presents i futures en el camp de la sostenibilitat i del medi ambient

Cal recordar, a l'hora d'interpretar els resultats de l'enquesta, dues consideracions generals: per una banda, la persona enquestada era advertida que se li farien preguntes sobre "hàbits i valors sobre medi ambient i sostenibilitat", fet que podia decantar a respondre "a favor" del que l'enquestat suposava que era allò que s'esperava d'ell; i, connectat amb això, en aquests moments els temes de sostenibilitat i medi ambient tenen la consideració de "políticament correctes", i per tant el biaix cap a postures o manifestacions proambientalistes són esperables.

Consideracions generals

Barcelona presenta un perfil de ciutat mediterrània, densa i compacta. Aquest fet és apreciat de forma positiva pels barcelonins, que tenen una percepció sobre com es viu a Barcelona força bona. Hi destaquen positivament elements estructurals, com el clima o la dimensió de la ciutat, però també aspectes més vinculats a la forma de ser i de conviure de la gent, com la convivència veïnal, o relacionats amb el desenvolupament econòmic i social, quan es refereixen a la bona oferta de serveis i equipaments. Tot això configura una bona qualitat de vida urbana. En canvi, tenen una percepció més negativa sobre elements com la contaminació atmosfèrica i dels rius, el soroll i la neteja. En general, consideren que l'Ajuntament podria fer més del que fa en relació als problemes esmentats, i valoren més significativament de manera positiva el tema de parcs i jardins, els transports públics i la neteja de les platges.

La percepció sobre els problemes de la ciutat no la podem considerar com molt negativa. **No existeix, en absolut, una sensació d'estar al límit en certs temes.** Algunes senyals de perill, al marge dels temes ja comentats, es situarien en els **problemes derivats de les deposicions dels gossos al carrer o del soroll dels tubs d'escapament de les motos**, però, en canvi, els problemes vinculats a l'ús dels cotxes es veuen com menys dramàtics del que es podria pensar. Segueix sent molt significativa la proporció de gent que va a peu per la ciutat aprofitant la seva grandària i densitat, i en general **no hi ha una gran preocupació per un sistema de transport públic del que, en general, se'n parla raonablement bé**, tot hi haver-hi una certa preocupació pel cost.

En general, es pot considerar que **la població de Barcelona està poc informada sobre els temes ambientals**, i encara ho està menys sobre el concepte de sostenibilitat i sobre les seves conseqüències en el model de vida i de desenvolupament. El que **predomina és una visió molt sectorialitzada del medi ambient**, centrada en aspectes clàssics vinculats a recursos naturals (aigua, aire) o a temes com la neteja i els espais verds. Les concepcions més vinculades al consum o a la reducció de les desigualtats no són percebudes com a especialment significatives des del punt de vista de la sostenibilitat. Podríem dir que **els temes de que es disposa de més informació són els vinculats als residus**, i, en canvi, els temes més globals i de canvi de model, com els que s'apleguen sota la denominació Agenda 21, només són reconeguts per una ínfima minoria. També disposen de poca **informació sobre els efectes que la gran urbs té sobre el seu entorn i sobre l'origen dels recursos naturals** de que disposem (aigua, gas). **L'anomenada "petjada ecològica" no és del tot percebuda**, i per tant, no existeix consciència d'estar en deute amb ningú. En canvi, es mostren genèricament favorables a l'energia solar, i consideren excessiva la publicitat que reben a les bústies.

Els barcelonins pensen més ecològicament del que actuen. Els seus comportaments i hàbits no semblen massa vinculats a les seves opinions. Les seves **conductes més respectuoses amb les exigències de la sostenibilitat** es situen en camps on les preocupacions d'escassetat i de cost han estat tradicionals a Espanya i Catalunya: **el consum d'aigua, l'estalvi d'energia elèctrica i de consum de calefacció**. Són **conductes més minoritàries** les d'aquells que, anant més enllà, es preocupen, per exemple, de **comprar bombetes de baix consum o d'adquirir productes ecològics**. Tot i que molts no es mostren en contra de participar en accions o iniciatives que vagin a favor de la sostenibilitat, **pocs són els que diuen estar disposats a assumir compromisos concrets**, i molt menys a assumir costos econòmics o de dedicació personal al tema.

La ciutat sembla obtenir una bona nota en un dels temes que a la Conferència de Hannover (febrer, 2000) es va definir com un dels 5 indicadors centrals en l'avaluació de la sostenibilitat urbana: **el percentatge de nens que van a peu a l'escola**. Aquest sembla que és un tema que caldria aprofitar i potenciar. Per altra banda, sembla existir un cert camp o espai en el que l'**Ajuntament podria prendre iniciatives més ambicioses** que les que fins ara ha pres en el camp de la sostenibilitat. Aquest és el cas, per exemple, de la iniciativa "Dia Europeu sense cotxes", on els enquestats es mostren d'acord, però escèptics sobre les seves conseqüències pràctiques si no es va més enllà. Tot i això, caldria **mesurar bé com "alimentar" els més mobilitzats (un 10-15%), incorporant poc a poc la gran majoria que sembla disposada a anar entrant en el tema (30-40%), i sense desconnectar-se d'un tant per cent significatiu que per ara es mostra poc informat, escèptic i/o reacció (15-25%)**.

Els perfils

Simplificant molt, en aquest primera anàlisi de l'enquesta, podríem dir que **el perfil de persona més favorablement disposada en relació als temes de sostenibilitat i medi ambient a Barcelona és una dona, d'una edat compresa entre els 35 i els 54 anys, que si bé reconeix estar poc informada sobre els conceptes que hi ha darrera d'aquests temes, té actituds naturals i heretades que la porten a estalviar recursos i a acceptar que cal reciclar i aprofitar tot el que tenim**. És una dona que té una actitud força crítica sobre com funciona ara per ara la ciutat, entre altres coses perquè és ella la que pateix més els efectes del trànsit i el soroll, sense ser-ne majoritàriament usuària, ja que es desplaça sobretot a peu o en transport públic. La seva bona disposició en relació als temes de fons de la sostenibilitat requeririen més informació i col·laboració, ja que és una peça clau en el canvi d'hàbits i en molts dels temes cabdals de consum i separació de residus.

A l'altre costat, és a dir, en el perfil de les persones que menys ajuden a avançar cap una Barcelona sostenible, tindríem als joves, i preferiblement homes, d'edats compreses entre 18 a 34 anys, que si bé estan relativament informats dels problemes ambientals i gaudeixen d'una concepció força correcta sobre que vol dir sostenibilitat, actuen poc consistentment i situen les seves preocupacions en altres temes. Els preocupa més el seu futur professional i econòmic que el soroll de les motos, la contaminació de l'aire, les deposicions del gossos o els cotxes aparcats a les voreres. El seus hàbits s'allunyen força del que diuen pensar i del que saben. Representa un sector en el que caldria incidir per acostar les conductes a les opinions.

Si creuem algunes de les informacions de que disposem, diríem que **en general els barcelonins tenen més informació, més opinió, millors hàbits i més voluntat de compromís, quan més grans són, sense arribar a ser jubilats, quan més estudis tenen, i quan ocupen una posició professional de quadre mig, de professional i, per a algunes qüestions, de mestressa de casa**. Quan més jove és, menys sintonia té amb la resta de barcelonins, i si és jubilat més positivament observa els canvis produïts a la ciutat.

Tot plegat ens pot ajudar a dissenyar, a mesura que anem explotant les informacions de l'enquesta de manera més sectorialitzada i més segmentada territorialment, polítiques i accions significatives per **augmentar la informació, modificar les percepcions i les conductes i aconseguir mobilitzar positivament** a la gent en relació a un dels temes centrals en la qualitat de vida de la Barcelona del futur.

Els barris

A grans trets, podem afirmar que, pel que fa a la majoria de les qüestions tractades a l'enquesta, **trobem diferències significatives entre els 10 districtes de Barcelona**. Dels resultats de l'enquesta trobem que hi ha **dos barris extrems** —**Ciutat Vella i Les Corts**— pel que fa a les percepcions i hàbits en relació al medi ambient, situant-se els altres vuit en llocs propers a la mitjana del conjunt de la ciutat de Barcelona (si bé amb matisos).

En un extrem situaríem a **Ciutat Vella**, on els enquestats es mostren **molt insatisfets** i expressen **opinions molt crítiques** pel que fa a la majoria dels temes tractats: diferents aspectes relacionats amb la **qualitat de vida**, tant pel que fa a les característiques generals de la ciutat com a aquelles específiques del barri, incloent-hi les zones verdes, els serveis i equipaments i les olors. També és el barri que es mostra **menys informat i conscienciat ambientalment** i que situa la qüestió ambiental per darrera d'altres problemes més immediats. No sobta, per tant, que els habitants de Ciutat Vella **mostrin les actituds menys ambientalistes** en relació als altres barris.

A l'altre extrem situaríem al barri de **Les Corts**, on els residents són els **més satisfets** amb les característiques generals del seu barri en relació a la qualitat de vida, valorant molt positivament les zones verdes, els serveis i equipaments, i els sorolls. També és el barri que dona **més importància a la petjada ecològica**, concretament a l'impacte de Barcelona en els usos de l'espai. Els habitants de Les Corts mostren **nivells relativament alts d'informació i conscienciació ambiental**, al temps que tenen **hàbits i actituds força respectuoses amb el medi ambient**. Per exemple, **es desplacen a peu amb molta freqüència**, separen els residus habitualment i vigilen molt de no molestar als veïns posant la ràdio o la televisió a baix volum.

Els **altres vuit barris mostren opinions i hàbits més propers a la mitjana de Barcelona**, si bé convé fer algunes apreciacions.

El barri de **Gràcia** és aquell que, a grans trets, es situa **més a prop de la mitjana de Barcelona**. Això es fa palès, per exemple, en relació a la importància que els graciencs donen a les característiques generals de la ciutat i pròpies del seu barri respecte a la qualitat de vida o el grau de satisfacció en relació a determinats aspectes de la ciutat. Malgrat això, els habitants de Gràcia mostren algunes especificitats. Concretament, mostren **bons nivells sobretot pel que fa als hàbits: es desplacen a peu amb molta freqüència, separen residus en una proporció força alta** i vigilen de no molestar als veïns amb el soroll de la TV, música o ràdio. En front del barri de Gràcia, el barri de **Sants** també mostra resultats variats, donat que, d'una banda, els seus habitants consideren **molt importants les característiques generals i locals per a que la ciutat de Barcelona tingui qualitat de vida**. En canvi, es mostren insatisfets amb el soroll i l'entorn natural. Inversament, a **Sarrià-Sant Gervasi** s'expressen **opinions molt favorables** en relació a l'**entorn natural** y es creu que la qüestió de les **zones verdes** és un tema resolt. Els habitants d'aquest barri, en general, disposen d'un **alt grau d'informació** i de **consciència ambiental**. Malgrat això, aquestes opinions no sempre queden reflectides en els hàbits, com queda palès en el fet que els residents a Sarrià-Sant Gervasi mostren comparativament **nivells baixos de separació de residus**. A **Sant Martí** també trobem hàbits **poc recicladors**, si bé allà, a diferència de Sarrià-Sant Gervasi, les **opinions no són gaire crítiques, si exceptuem el tema del transport**. Tampoc són gaire crítiques les opinions dels habitants d'**Horta-Guinardó**, i, en concret, els habitants es mostren molt satisfets amb les qüestions dels **sorolls** i les **males olors**. Com a aspecte menys positiu, els residents a aquest barri **es desplacen amb cotxe amb més freqüència**. Pel que fa al barri de **L'Eixample**, els seus habitants es situen en **posicions molt properes a la mitjana de Barcelona** en la majoria dels ítems, si bé **destaquen alts nivells de separació de residus**. També **Nou Barris** presenta un **bon nivell de separació de residus**, al temps que els habitants d'aquest barri es mostren en general **menys crítics** amb els aspectes que consideren no resolts a Barcelona. Finalment, **Sant Andreu** també és un barri que es situa en **posicions properes a la mitjana de Barcelona**, si bé presenta la particularitat que els seus habitants comparativament donen més importància a les característiques de la ciutat per a la qualitat de vida.

Algunes febleses i forteses

A tall de síntesi, les tres taules següents inclouen algunes de les principals febleses i forteses en relació al medi ambient i la sostenibilitat que poden identificar-se en funció del sexe, l'edat i el barri (les caselles en blanc o els aspectes no mencionats signifiquen que les tendències són properes a la mitjana de Barcelona). Cal tenir present que es tracta només de tendències detectades i no es pot generalitzar. Tot i això, la consideració conjunta d'aquestes taules pot contribuir a caracteritzar els sectors de la població i les possibles estratègies per millorar el medi ambient i la sostenibilitat a Barcelona.

Edat

	Febleses	Fortaleses
Homes	Visió més negativa dels aspectes no resolts a Barcelona Menys simpatia pels grups ecologistes	En general, estan més informats sobre qüestions ambientals (excepte pel que fa als residus)
Dones	En general estan menys informades (excepte residus)	Valoren més les característiques de la ciutat per a la qualitat de vida Estan menys satisfetes respecte al medi ambient Estan més informades en relació a la separació de residus Són més crítiques amb els comportaments molestos (clàxons, motos a la vorera...) Tenen més simpatia pels grups ecologistes

Edat

	Febleses	Fortaleses
18-24	Donen menys importància a les característiques de la ciutat per a la qualitat de vida Estan menys informats Els molesta poc el soroll Estan menys disposats a fer coses	Tenen visions àmplies del medi ambient Utilitzen més el transport públic Tenen simpatia pels grups ecologistes
25-34	Donen menys importància al transport públic	Coneixen més la idea de sostenibilitat
35-44	Donen menys importància al transport públic Utilitzen el cotxe habitualment amb més freqüència	Coneixen més la idea de sostenibilitat
45-54		Estan més disposats a separar els residus
55-64	Tenen una visió tradicional dels problemes ambientals Coneixen menys les iniciatives sobre educació ambiental	Donen molta importància a la tranquil·litat i el poc soroll
65 i més	Estan menys informats Tenen menys consciència ambiental, per exemple, pel que fa als residus	Donen molta importància a la tranquil·litat i el poc soroll Posen la TV/ràdio a baix volum per no molestar

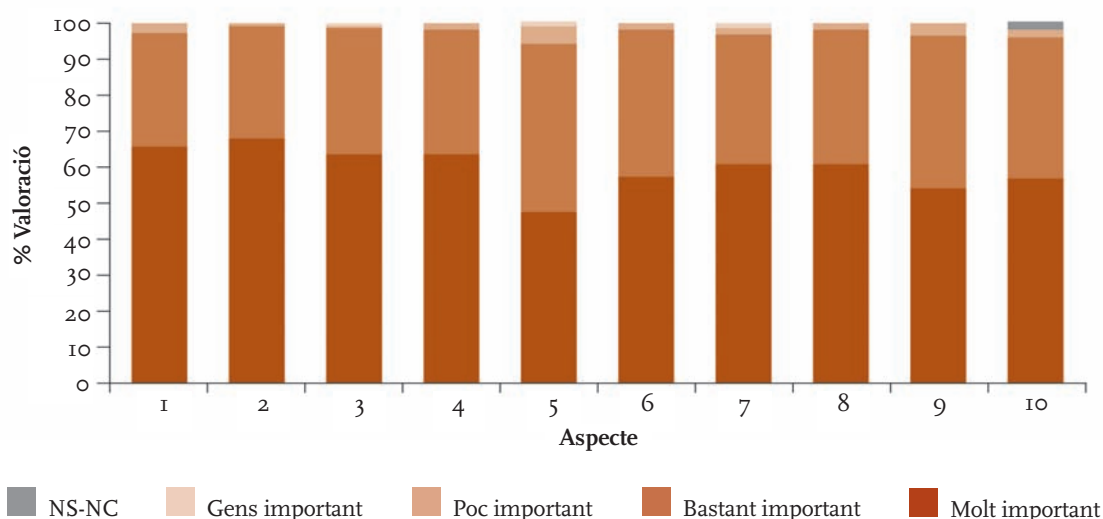
Districtes

	Febleses	Fortaleses
Ciutat Vella	<p>Molt insatisfets amb les característiques del barri</p> <p>Característiques de la ciutat són poc importants per a la qualitat de vida</p> <p>Baix nivell de separació de residus</p>	Menors nivells d'utilització del cotxe
Eixample		Bons nivells de separació de residus
Gràcia		<p>Alts nivells de satisfacció amb les característiques del barri</p> <p>Alta consciència de la petjada ecològica</p> <p>Menors nivells d'utilització del cotxe</p>
Horta-Guinardó	Alts nivells d'utilització del cotxe	Alts nivells de satisfacció respecte a la tranquil·litat i el poc soroll
Les Corts		<p>Alts nivells de satisfacció amb les característiques del barri</p> <p>Alta consciència de la petjada ecològica</p> <p>Alts nivells de desplaçament a peu</p> <p>Alts nivells de separació de residus</p>
Nou Barris		<p>Menys insatisfets pel que fa als temes no resolts (transport i espais verds)</p> <p>Bon nivell de separació de residus</p>
Sant Andreu		Molta importància a les característiques de la ciutat per a la qualitat de vida
Sant Martí		Molta importància a les característiques de la ciutat per a la qualitat de vida
Sants-Monjuïc		Molta importància a les característiques de la ciutat per a la qualitat de vida
Sarrià-Sant Gervasi		Nivells no gaire alts de separació de residus

I. QUALITAT DE VIDA

En aquest primer bloc de preguntes, s'ha demanat als enquestats la seva opinió respecte a diferents aspectes relacionats amb la qualitat de vida, tant en general com a la ciutat de Barcelona (P1, P2). Pel que fa als aspectes que els enquestats consideren més importants per a què una ciutat tingui qualitat de vida, és remarcable la **forta importància** que donen als deu enunciats proposats com a indicadors de la **qualitat de vida a la ciutat: tranquil·litat i poc soroll, netedat, poca contaminació, seguretat, bona convivència veïnal, bona oferta de serveis i equipaments, bona oferta de transports públics, jardins i espais verds, espais tranquils per passejar i oportunitats econòmiques**. Això ho mostra el fet que, en totes aquestes qüestions, **els valors agregats molt/bastant important obtenen percentatges superiors al 90%**. Sobta, això sí, la relativa baixa rellevància que es dona a la bona convivència veïnal: sols un 48% dels enquestats la consideren molt important per a què una ciutat tingui qualitat de vida, i juntament als que la consideren bastant important es queda en un 94%, sempre per sota de la valoració conjunta de les altres proposicions.

Gràfic 1
Aspectes importants per a la qualitat de vida

1. Tranquil·litat i poc soroll, 2. Netedat, 3. Poca contaminació, 4. Seguretat, 5. Bona convivència veïnal, 6. Bona oferta de equipaments i serveis, 7. Bona oferta de transport públic, 8. Jardins i espais verds, 9. Espais tranquils per passejar, 10. Oportunitats econòmiques

Pel que fa a la **variable edat**, podem destacar els següents aspectes:

- En general, els joves tendeixen a considerar en un percentatge inferior als altres grups d'edat que les qüestions esmentades siguin molt importants per a què una ciutat tingui qualitat de vida. Això queda reflectit en els baixos percentatges que mostren el grup d'edat d'entre 18 i 24 anys a l'hora de considerar-los com a "molt importants". Ara bé, si agreguem les respostes molt /bastant important, les valoracions dels més joves s'aproximen en conjunt més a les dels altres grups d'edat.

- Els més joves conformen el col·lectiu que fa una **valoració més baixa de la tranquil·litat i el poc soroll**: sols el 46% ho considera molt important, mentre que a tots els altres grups d'edat les valoracions són superiors al 64%.

- El 83% dels més joves creu que la convivència veïnal és molt o bastant important, essent amb distància el grup d'edat amb el percentatge més baix de tots els altres. Inversament, un 15% dels més joves ho considera poc important, mostrant també el percentatge més alt per grups d'edat

- En canvi, l'aspecte que sembla central pels més joves pel que fa a la qualitat de vida d'una ciutat és la bona oferta de transports públics: el 100% dels més joves afirma que és molt o bastant important.

- Les percepcions de la importància de diferents aspectes relacionats amb la qualitat de vida canvien a mesura que avança l'edat. Així, els joves de 25 a 34 anys són aquells que donen més importància a les oportunitats econòmiques: **el 98% dels enquestats amb edats entre 25 i 34 anys consideren el fet que hi hagi oportunitats econòmiques és molt o bastant important.** Això obeeix, creiem, a les expectatives que tenen en finalitzar la seva etapa formativa i a la necessitat d'emancipar-se de la llar familiar i de constituir la seva pròpia unitat familiar.

Pel que fa a la **variable sexe**, els aspectes més remarcables són els següents:

- **Les dones fan valoracions sensiblement més altes que els homes respecte la importància que tenen el conjunt de qüestions en relació a la qualitat de vida a una ciutat.**

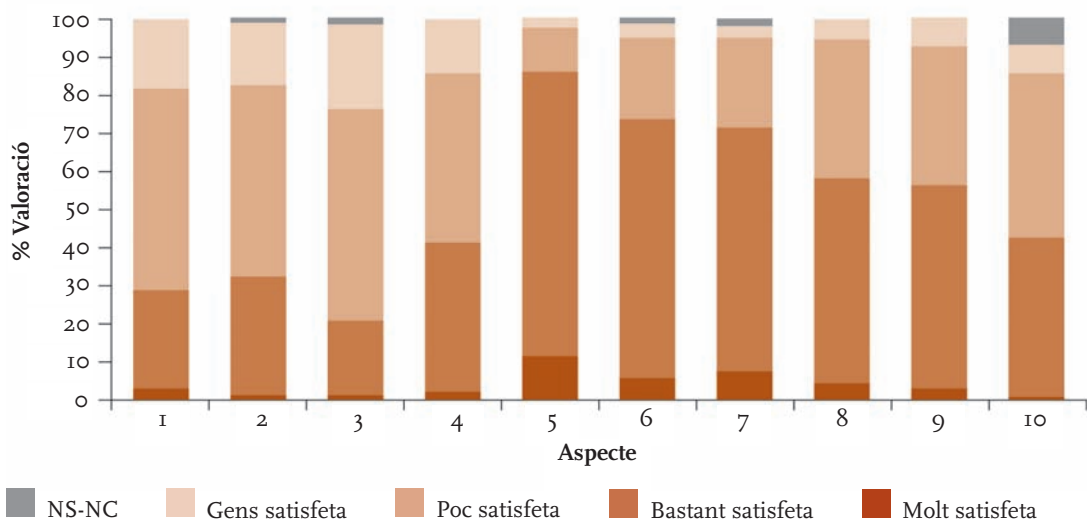
Més enllà dels aspectes generals sobre la qualitat de vida, s'ha demanat als enquestats que valorin llur grau de satisfacció sobre les mateixes qüestions de la pregunta anterior, juntament amb d'altres que s'hi han afegit, en relació a la ciutat de Barcelona. Les respostes mostren que els **tres aspectes** on els enquestats mostren **un nivell de satisfacció més alt són aliens a la gestió directa de les administracions públiques**: la bona convivència veïnal, el bon clima i les dimensions de la ciutat.

- **L'aspecte més valorat en termes de molta satisfacció és la bona convivència veïnal, que obté un 11% del total de resposta. Sobta, però, que és l'aspecte menys valorat respecte a la seva importància en la qualitat de vida en general.** En la valoració conjunta dels valors **Molt/Bastant satisfet**, la bona convivència veïnal obté un 85%, el segon més alt, el que ens permetria interpretar que els ciutadans consideren que es un aspecte que avui ja gaudeix d'una realitat molt satisfactòria a Barcelona.

- **El segon aspecte més valorat** de la ciutat de Barcelona és el **clima**, que obté un percentatge de satisfacció molt considerable: **10% dels enquestats estan molt satisfets i el 85% ho estan molt o bastant.**

- El tercer aspecte ho constitueixen les bones dimensions de la ciutat, amb un 74% dels enquestats que es mostren molt o bastant satisfets.

Gràfic 2
Valoració aspectes qualitat de vida a Barcelona

1. Tranquil·litat i poc soroll, 2. Netejat, 3. Poca contaminació, 4. Seguretat, 5. Bona convivència veïnal, 6. Bona oferta de equipaments i serveis, 7. Bona oferta de transport públic, 8. Jardins i espais verds, 9. Espais tranquils per passejar, 10. Oportunitats econòmiques

1. Pel que fa a la netejada, cal fer notar que l'enquesta es va realitzar abans de la posada en marxa de la nova campanya de neteja, de la campanya de BCN NETA i l'Acord Civic, que varia la situació i la percepció.

D'altres aspectes que són en la seva majoria ben valorats, són la bona oferta de serveis i equipaments, amb un 74% dels enquestats que n'està molt o bastant satisfet, la bona oferta de transport públic, amb un 71%, els jardins i espais verds, amb un 58%, els espais tranquils per passejar, amb un 56%, i les platges agradables i netes, amb un 52%.

En front d'aquestes valoracions, és remarcable que l'aspecte que rep una valoració menys satisfactòria és la contaminació a la ciutat: **el 79% dels enquestats està poc o gens satisfet amb la situació de la contaminació a la ciutat de Barcelona.** Per edats, els més insatisfets són els més joves (18 a 24 anys), amb un percentatge que arriba al 83%.

Aspectes com la **netedat i la tranquil·litat, així com el poc soroll, tampoc obtenen bones valoracions, amb el 68% i el 72% dels enquestats que afirmen, respectivament, que n'estan poc o gens satisfets.** D'altres aspectes destacats en la poca satisfacció que generen als ciutadans són la **seguretat i les oportunitats econòmiques, amb el 58% i 51% dels enquestats respectivament, que es mostren poc o gens satisfets.**

Pel que fa a la **variable sexe**, poden apreciar-se algunes diferències significatives entre dones i homes, algunes de les quals són significatives i d'altres tan sols marquen tendències:

- **En general, les dones estan lleugerament menys satisfetes que els homes amb els aspectes ambientals** en els percentatges agregats de les categories poc/gens satisfet, especialment en el referent a la **netedat: 71% elles en front d'un 65% ells.**

- Les dades semblen indicar que succeeix quelcom semblant en relació amb la **poca contaminació (el 80% de les dones estan poc o gens satisfetes, davant d'un 78% dels homes) i la seguretat (un 59% elles en front d'un 57% ells),** malgrat que en aquests casos les diferències no són significatives.

- Destaquen també les **diferències per sexe pel que fa a estar poc o gens satisfet en relació a les oportunitats econòmiques (56% elles front 47% ells).**

Afinant una mica més, hem diferenciat entre aquells aspectes associats amb característiques generals de la ciutat amb aquells i aquells associats a característiques específiques del barri de residència:

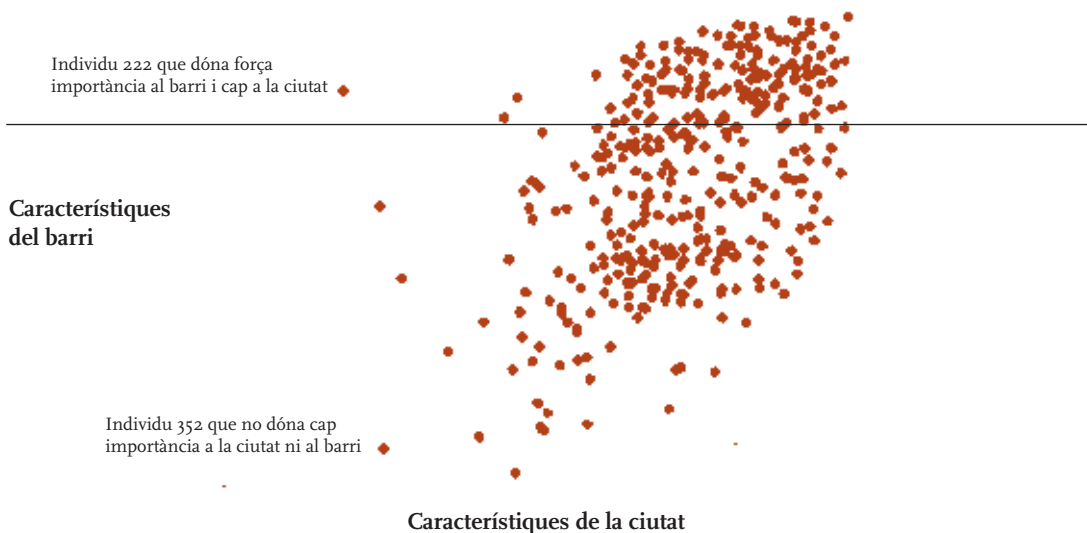
- **Característiques generals de la ciutat:** bona oferta de transports públics, bona oferta de serveis i equipaments, oportunitats econòmiques, espais tranquils per passejar i jardins i espais verds.

- **Característiques específiques del barri de residència:** netedat, tranquil·litat i poc soroll, poca contaminació i seguretat.

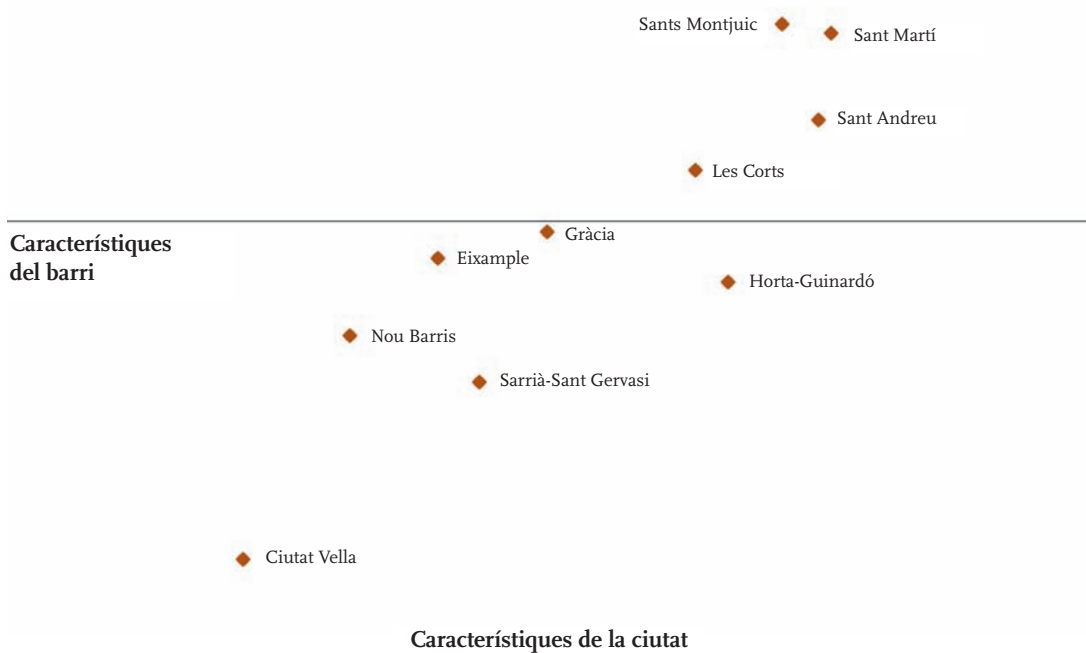
- La bona convivència veïnal és una variable que està correlacionada amb els dos factors, si bé l'associació amb cadascun d'ells és menys intensa que en el cas de les altres variables.

Cada ciutadà, en funció de les seves opinions, te una posició en cadascuna de les dues escales que mesuren la importància dels factors generals de ciutat i dels factors de barri. Així,

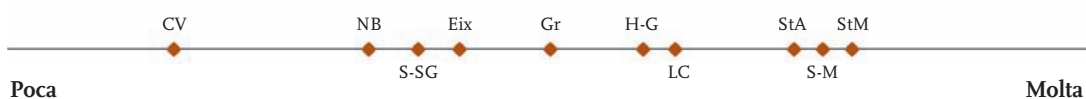
Gràfic 3
Importància d'aspectes estructurals i locals en la qualitat de vida

Gràfic 4
 Importància d'aspectes generals i locals en la qualitat de vida

Gràfic 5
 Importància de la ciutat en la qualitat de vida

podem ubicar cada individu en un espai de dues dimensions, en les que el punt central (on es creuen els eixos) correspon a la posició mitjana per a tots els enquestats. A mesura que un individu es desplaça cap a la dreta, més importants considera els aspectes estructurals de la ciutat i, a mesura que es desplaça cap amunt, més importància dona a les característiques del seu barri de residència.

Aquests dos factors d'incidència de l'entorn en la qualitat de vida no són independents, es a dir, **aquells ciutadans que opinen que els aspectes estructurals de la ciutat influeixen molt en la qualitat de vida tendeixen a creure que les característiques del barri també són importants.** El núvol de punts mostra aquesta tendència.

Pel que fa als districtes, les diferències entre barris són estadísticament significatives. En general, els habitants de Sants-Montjuïc i Sant Martí consideren majoritàriament que tant els aspectes estructurals de la ciutat com els més específics del seu barri són molt importants en la qualitat de vida, mentre que els ciutadans de Ciutat Vella consideren que ni unes ni altres tenen incidència sobre la seva qualitat de vida. Els que viuen a Gràcia tenen una opinió sobre la influència de l'entorn en la qualitat de vida, tant de la ciutat en general com dels aspectes més propers del barri, propera a la mitjana dels enquestats. Finalment, els residents a Horta-Guinardó són els que tenen una posició que s'aparta més de la norma: opinen que les característiques generals de la ciutat són importants, però que les del barri ho són poc. (gràfic 4)

El següent gràfic mostra l'ordenació dels barris en una única escala que mesura la importància que els seus habitants donen al conjunt d'aspectes relacionats amb la ciutat per a la qualitat de vida. (gràfic 5)

2. SATISFACCIÓ AMB ALGUNS ASPECTES DE BARCELONA I EL SEU ENTORN

Pel que fa al **grau de satisfacció** amb alguns aspectes relacionats amb **Barcelona i el seu entorn** (P₃), als enquestats se'ls ha demanat que donessin una puntuació compresa entre 0 (gens satisfet) i 10 (molt satisfet), en relació a cadascun dels deu aspectes següents: qualitat de l'aire, qualitat de l'aigua, espais verds urbans, platges i aigua del mar, paisatge de l'entorn, rius, qualitat dels habitatges, soroll, olors, i transports i mobilitat.

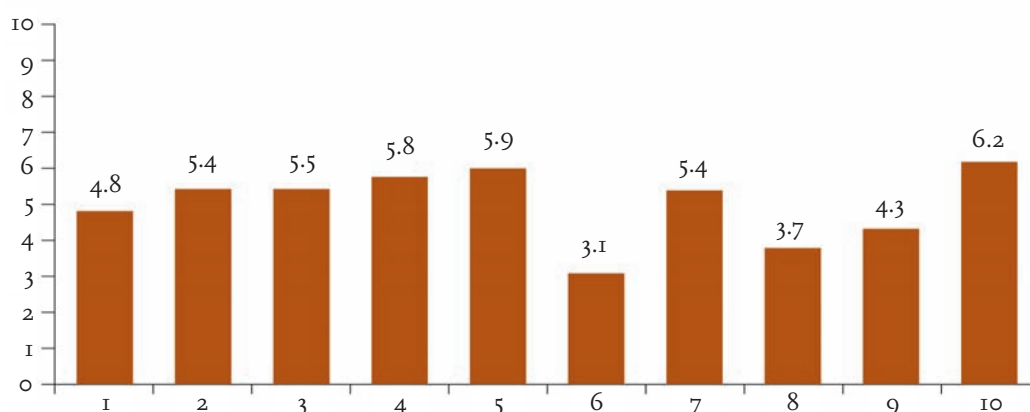
- La valoració que els enquestats fan del **transport i la mobilitat és la més alta en aquest cas, rebent un 6,2 de puntuació mitjana.**

- **Els dos següents aspectes més valorats són el paisatge i l'entorn, amb una puntuació mitjana de 5,9, i les platges i l'aigua del mar, amb una puntuació mitjana de 5,8; els espais verds urbans reben una puntuació mitjana de 5,5; i la qualitat de l'aigua i dels habitatges, amb un 5,4 cadascuna d'elles.**

- Contràriament, de les qüestions plantejades, **aquelles que generen menys satisfacció inclouen la situació dels rius, amb una puntuació mitjana de 3,1, i el soroll, amb una puntuació mitjana del 3,7.**

Gràfic 6

Grau de satisfacció amb qüestions relacionades amb la ciutat de Barcelona (puntuació entre 0 i 10)

1. Qualitat de l'aire, 2. Qualitat de l'aigua, 3. Espais verds urbans, 4. Platges i aigua del mar, 5. Paisatge de l'entorn, 6. Rius, 7. Qualitat dels habitatges, 8. Soroll, 9. Olor, 10. Transport i mobilitat

En relació a la **variable edat**, si valorem conjuntament els deu ítems proposats en aquesta pregunta, es detecta que **a mesura que augmenta l'edat dels enquestats també ho fa el nivell de satisfacció general amb les qüestions relacionades amb la ciutat de Barcelona i el seu entorn.**

D'altra banda, es detecten **diferències molt significatives entre barris:**

- **Ciutat Vella és aquell que es mostra més insatisfet amb les característiques específiques del barri**, amb diferències significatives respecte a les valoracions d'altres districtes.

- Els ciutadans més satisfets amb les característiques del seu barri són els residents als barris de Gràcia i Les Corts.

Destaquen alguns aspectes relacionats amb les zones verdes, els serveis i equipaments i els elements estructurals de la ciutat:

- Pel que fa a les zones verdes, **Ciutat Vella és de nou apareix com el barri més insatisfet**, juntament amb Sant Andreu i l'Eixample. Les valoracions dels residents a aquests dos barris contrasten amb les dels residents a **Les Corts**, que són els que **es mostren més satisfets**, seguits dels de Sant Martí. Lleugerament per sobre de la mitjana de Barcelona és situen Gràcia, Nou Barris i Horta-Guinardó.

- En relació als **serveis i equipaments** també trobem diferències significatives entre districtes. Així, **Ciutat Vella i Sarrià-Sant Gervasi són els barris més insatisfets** pel que fa al

nivell d'equipaments, serveis i transports, en front dels que disposen a la resta de la ciutat. Els **més satisfets**, en canvi, són els residents de **Les Corts** i els de **Sant Martí**.

• Pel que fa als **elements estructurals de la ciutat** —és a dir el factor clima, la dimensió de la ciutat i les platges— els **residents als districtes de Sant Andreu i Sants-Montjuic són els més insatisfets**. En canvi, aquests factors generen **més satisfacció als barris de Gràcia**, amb molta diferència respecte dels altres, i a **Sarrià-Sant Gervasi**.

Hi ha diferències significatives entre districtes pel que fa a aquests dos aspectes: Ciutat Vella i Horta-Guinardó són els districtes més descontent i més content respectivament amb els sorolls i les olors, i Sants-Montjuic i Sarrià-Sant Gervasi són els més insatisfet i més satisfet respectivament amb l'entorn natural.

3. INFORMACIÓ AMBIENTAL

Hi ha certa sensació que els barcelonins necessiten més informació sobre qüestions relacionades amb el medi ambient i la sostenibilitat a la seva ciutat. (Gràfic 7)

Pel que fa al **grau en que els enquestats es consideren informats de les qüestions relacionades amb el medi ambient i la sostenibilitat a la ciutat de Barcelona (P25)**, els enquestats consideren que la informació que tenen sobre el medi ambient i la sostenibilitat a Barcelona és, en general, insuficient:

- El **52%** dels enquestats se'n considera **poc informat**
- El **19%** **no** se'n considera **gens informat**
- El **28%** se'n considera **bastant informat**
- Només el **1,1%** se'n considera **molt informat**

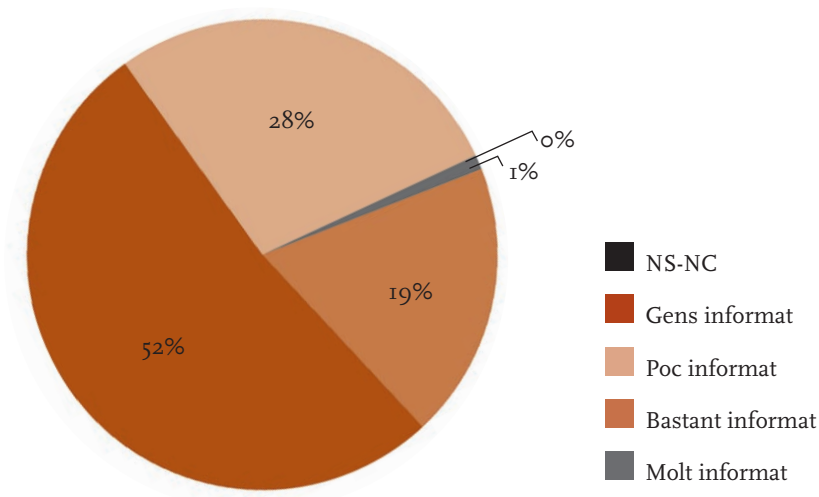
En relació a la variable edat, podem identificar algunes diferències:

- Els enquestats que **es consideren menys informats** són els d'edats compreses **entre 18 i 24 anys i els de més de 65**; el **23% dels enquestats en ambdós grups d'edat**
- Inversament, els enquestats d'edats compreses **entre 35 i 44, 45 a 54, i 55 a 64 anys són els que en proporció es consideren més informats: aproximadament el 31% dels enquestats comprés en cadascun d'aquest grup** (Gràfic 8)

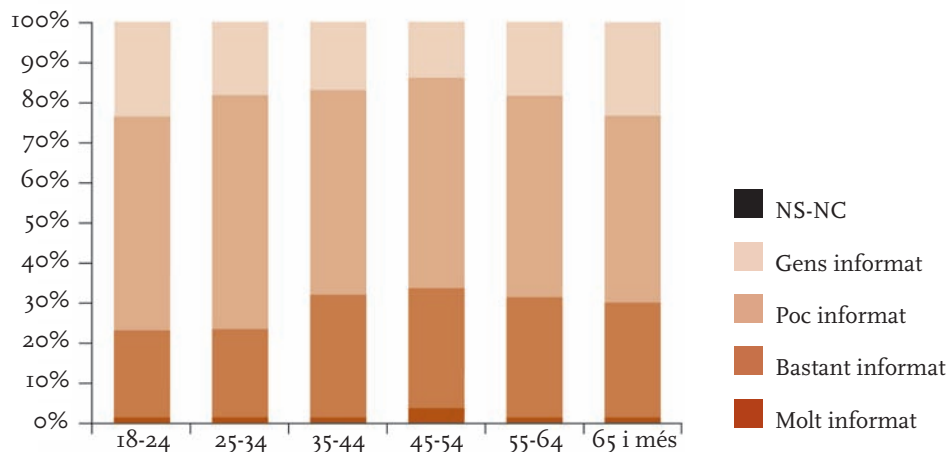
Més enllà de les percepcions generals dels enquestats sobre llur grau d'informació en relació al medi ambient i la sostenibilitat a la ciutat de Barcelona, s'ha analitzat el **grau de satisfacció dels enquestats en relació a la informació que reben pel que fa a sis qüestions concretes**: com es separen els residus a casa, què es fa amb els residus un cop es dipositen als contenidors, quines mesures es poden fer servir per estalviar aigua, quines són les principals polítiques de protecció ambiental impulsades per l'Ajuntament, quines són les vies per participar en la

Gràfic 7

Grau d'informació sobre qüestions medi ambientals i sostenibilitat

Gràfic 8
Grau d'informació (edat)

millora del medi ambient, i quin és l'impacte de la ciutat de Barcelona sobre els sistemes naturals (P26). El principal aspecte a tenir en compte és que:

- Menys del 2% dels enquestats entén que la informació que reben els barcelonins en relació a cadascuna de les sis qüestions mencionades és molt satisfactòria

El percentatge dels enquestats que considera que la informació que reben és bastant satisfactòria és relativament important en alguns aspectes, tot i que ho és menys en uns altres:

- El 47% dels enquestats considera que la informació sobre les mesures per estalviar aigua és bastant satisfactòria

- El 40% dels enquestats considera la informació sobre la separació de residus bastant satisfactòria. Aquí es detecten lleugeres diferències pel que fa a la variable sexe: el 42% de les dones consideren que la informació que reben sobre com es separen els residus a casa és bastant satisfactòria, davant del 36% dels homes que ho pensen

- El 22% dels enquestats creu que la informació que rep sobre què es fa amb els residus un cop es dipositen als contenidors és bastant satisfactòria.

En general, les opinions més freqüents entre els enquestats són aquelles que expressen un baix grau de satisfacció en relació a la informació sobre determinades qüestions relacionades amb el medi ambient a Barcelona:

- En relació a les quatre qüestions —residus, polítiques de l'Ajuntament, vies de participació i impacte de Barcelona sobre els sistemes naturals—, més de la meitat dels enquestats considera que la informació que reben és poc satisfactòria

En relació a la variable sexe, hi ha lleugeres diferències en relació a dos ítems:

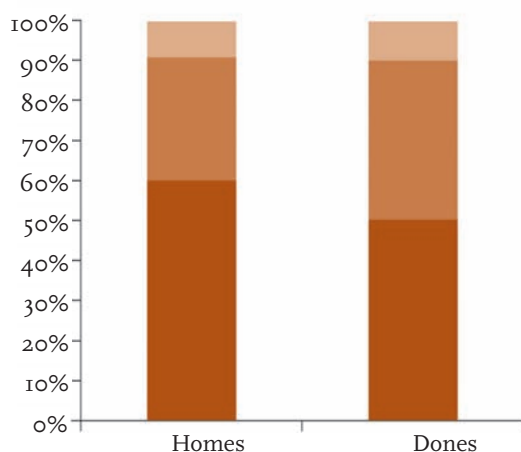
- El 44% dels homes consideren poc satisfactòria la informació sobre com es separen els residus a casa, en front del 39% de les dones

- El 49% dels homes consideren que la informació que reben sobre com participar en la millora del medi ambient és poc satisfactòria, en front del 55% de les dones

4. BARCELONA I EL SEU ENTORN: LA "PETJADA ECOLÒGICA"

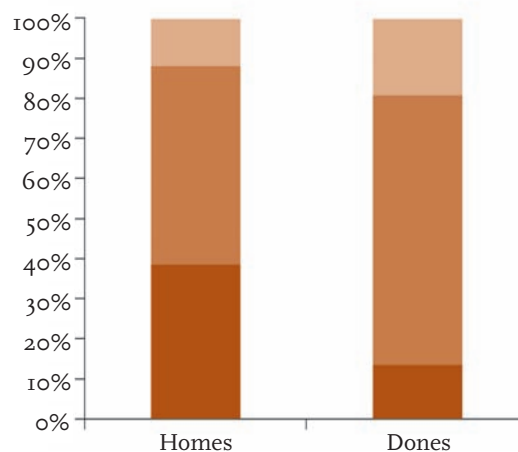
Els barcelonins semblen no tenir massa consciència de la "petjada ecològica". Als enquestats se'ls ha preguntat si coneixen el lloc de procedència d'alguns recursos naturals (aigua i gas) que es consumeixen a Barcelona, i si saben què es fa amb els residus un cop s'han dipositat als contenidors i quines són les conseqüències de la ciutat de Barcelona sobre el seu entorn.

Gràfic 9
Coneixement de la procedència de l'aigua (sexe)

■ NS-NC ■ No ■ Sí

Gràfic 10
Coneixement de la procedència del gas (sexe)

■ NS-NC ■ No ■ Sí

Pel que fa al coneixement del lloc de procedència de l'aigua que es consumeix a Barcelona, el 56% dels enquestats contesta afirmativament, front el 35% que contesta que no, i el 9% que manifesta no saber-ho o no contesta.

En aquestes respostes trobem diferències significatives en relació a la variable sexe i edat.

- En relació a la variable sexe, el **percentatge d'homes que contesta afirmativament és superior al de les dones: el 61% dels homes en front al 51% de les dones.** (Gràfic 9)

- Pel que fa a la variable edat, podem veure que a mesura que avança l'edat dels enquestats augmenta el grau de coneixement alhora que disminueix també el percentatge dels que contesten NS/NC.

Pel que fa a la procedència del gas que es consumeix a Barcelona, el 60% dels enquestats afirma que ho desconeix, front un 25% que afirma saber-ho i un 15% que respon NS/NC. També en aquesta qüestió trobem diferències pel que fa a les variables sexe i edat.

- En relació al sexe, el **38% del homes respon afirmativament**, mentre que sols diuen conèixer la seva procedència el 15% de les dones. (Gràfic 10)

- També es detecta un major coneixement dels enquestats a mesura que augmenta l'edat, amb l'excepció del darrer grup d'edat (65 anys i més).

- Pel que fa als més joves (18 a 24 anys), un 7% respon afirmativament mentre que un 73,5% respon que no coneix la procedència del gas (el 20% contesta NS/NC).

- Pel grup d'edat entre 25 i 35 anys, el 14% responen afirmativament, però un 71% manifesta no saber la procedència del gas (el 15% contesten NS/NC).

El grau de coneixença de què es fa amb els residus que es produeixen a Barcelona (P6) és superior al relatiu al de la procedència de l'aigua i el gas: un 69% dels enquestats respon que coneix el què es fa amb els residus. En aquesta qüestió no trobem diferències significatives pel que fa a la variable sexe, però sí en relació a la variable edat:

- Els més joves (18 a 24 anys) mostren una major desconexença que els altres grups d'edat en relació a què es fa amb els residus que es generen a Barcelona: un 61% afirma saber-ho

Respecte a les conseqüències que te la ciutat de Barcelona en el seu entorn (P7), al voltant d'un 20% dels enquestats considera que el consum d'aigua, l'ús de l'espai per a infraestructures i els usos de lleure no tenen cap impacte a l'entorn de la ciutat de Barcelona. (Gràfic 11)

Pel que fa a la variable edat, en general els joves (18 a 24 anys, i 24 a 35), obtenen percentatges lleugerament més alts que els altres grups d'edat en relació a la manca de conseqüències del consum d'aigua sobre l'entorn.

Els aspectes on sí es considera que les conseqüències que la ciutat de Barcelona genera són **molt o bastant negatives** amb major claredat són:

- L'emissió de gasos contaminants: 93%
- L'abocament de residus: 88%
- La contaminació de l'aigua: 87%

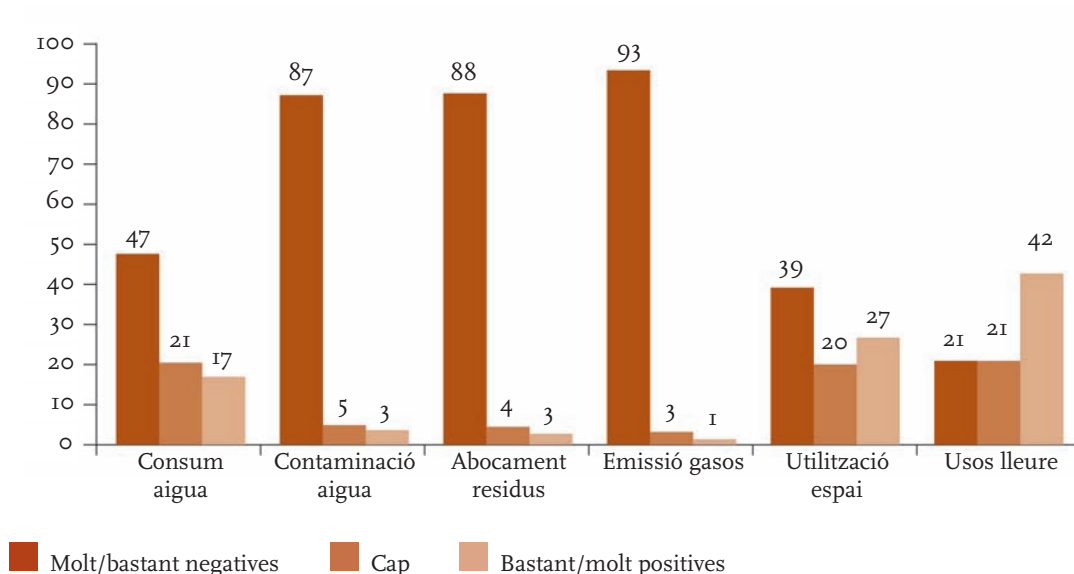
En front aquests aspectes, sols un 3% dels enquestats creu que la ciutat de Barcelona té conseqüències molt negatives en l'entorn de Barcelona pel que fa al consum d'aigua.

Per districtes, trobem els següents resultats.

Pel que fa a la **contaminació**:

• Els habitants de Sant Andreu consideren que la presència de la ciutat té un efecte en la contaminació del seu entorn bastant menys negatiu que el que opinen la resta de ciutadans

Gràfic 11
Impactes de la ciutat de Barcelona (%)

de Barcelona. En l'altre extrem, Horta-Guinardó té una percepció clarament més negativa que l'opinió mitjana dels ciutadans de Barcelona.

En relació a l'**ús de l'espai**:

• El districte de Les Corts es destaca de la resta dels districtes de la ciutat i, juntament amb Gràcia, de l'opinió mitjana de Barcelona per tenir una percepció més negativa que els altres dels efectes de la ciutat en el seu entorn pel què fa els usos dels espais.

Pel que fa al **consum de l'aigua**:

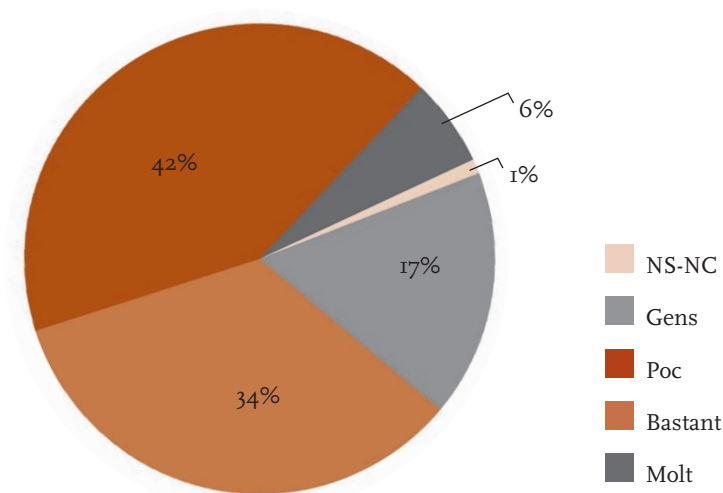
• Únicament els habitants de Ciutat Vella semblen tenir una visió més pessimista que la mitjana dels ciutadans de Barcelona.

5. ASPECTES RESOLTS I ASPECTES NO RESOLTS

Les percepcions sobre la qualitat de vida a la ciutat de Barcelona tenen molt a veure amb els canvis que s'han anat produint en aquesta ciutat al llarg dels últims cinc anys (P8). En relació a aquests canvis, els enquestats en mostren opinions molt diverses:

- El 42% dels enquestats creu que els canvis que s'han produït al llarg dels últims cinc anys han **millorat bastant la qualitat de vida a Barcelona**
- El 34% afirma que **l'han millorat poc**
- El 17% creu que **no l'han millorat gens**
- Sols un 6% opina que **l'han millorat molt**

Gràfic 12
Com els canvis produïts milloran la qualitat de vida

Quan es demana als enquestats que mencionin espontàniament l'aspecte de la ciutat que ja s'ha resolt (P10), els que surten millor parats són:

- Espais verds, 13%
- Transport, 10%
- Renovació de carrers, 7%
- Urbanisme, 6%
- Recollida i reciclatge de residus, 5%

Quan es demana als enquestats que valorin quin aspecte de la ciutat no s'ha resolt (P11), aquell que reben un percentatge de resposta més alt són:

- Neteja, 17%
- Contaminació i medi ambient, 12%
- Seguretat ciutadana, 10%
- Sorolls, 9%

Les respostes mostren diferències en relació a les variables sexe i edat:

• Els homes tenen una visió sensiblement més negativa que les dones sobre els aspectes resolt a Barcelona: un 25% dels homes pensen que no s'ha resolt cap aspecte, front el 20% de les dones.

• Els més joves (18 a 24 anys) i els grups d'edat més avançada (55 a 64, i de 65 anys o més), tenen percentatges de resposta "No sap" més elevats (21%, 19% i 18% respectivament).

• La contaminació i el medi ambient, el segon aspecte no resolt, és el més criticat pels més joves (un 23% d'ells el mencionen), decreixent el percentatge sobre aquesta qüestió a mesura que augmenta l'edat (un 6% dels de 65 anys o més).

Pel que fa als districtes, trobem els següents resultats:

En relació al transport, no es detecten diferències significatives entre barris ni en els percentatges de ciutadans que consideren el transport com a tema resolt ni en els que el consideren no resolt. Sí, però, que hi ha dos districtes que mostren diferències significatives respecte del conjunt de Barcelona. El percentatge d'habitants de Sant Martí que considera el transport com un aspecte ja resolt de la ciutat (7%) és significativament més baix que el percentatge mitjà de Barcelona (12%) i, a Nou Barris, el percentatge de ciutadans que creu que el tema dels transports no està resolt (3%) és significativament més baix que al conjunt de la ciutat (8%).

Pel que fa als espais verds, es detecten diferències significatives entre districtes: mentre que a Ciutat Vella, l'Eixample, Sarrià-Sant Gervasi i Gràcia els que el consideren un tema resolt (6%, 10%, 7% i 7% respectivament) són un percentatge clarament inferior al del conjunt de Barcelona (16%), a Nou Barris i a Sant Martí hi trobem un percentatge de ciutadans que opi-

nen que el tema està resolt significativament superior (29% i 24%). Pel què fa als que consideren que el tema dels espais verds a Barcelona encara no s'ha resolt (un 5,5%), hi ha dos districtes amb percentatges significativament inferiors als generals. Es tracta de Ciutat Vella, on ningú dels que citen algun aspecte no resolt parla d'espais verds, i l'Eixample on tant sols en parla un 2,5%.

En relació als **residus i el reciclatge**, no s'observen diferències significatives entre districtes pel què fa al percentatge de ciutadans que consideren que aquest aspecte està resolt, a excepció de Ciutat Vella, on cap de les persones enquestades ha mencionat aquest tema. El que sí s'observa és que, a més de a Ciutat Vella, també a Sant Andreu i a Sants-Montjuic hi ha un percentatge significativament més baix que al conjunt de Barcelona que creuen que els residus són un tema resolt (1,2% i 2,8% respectivament).

6. HÀBITS

Les principals qüestions incloses en aquest apartat estan relacionades amb les conductes respecte al transport, els residus i les conductes domèstiques.

6.1. El transport

Les respostes que donen els enquestats quan se'ls demana amb quina freqüència utilitzen el transport públic, el cotxe, la moto, la bicicleta, o es desplacen a peu, són les següents:

- El **74%** dels enquestats afirma que **sempre o quasi sempre** utilitza el **transport públic** per desplaçar-se per la ciutat

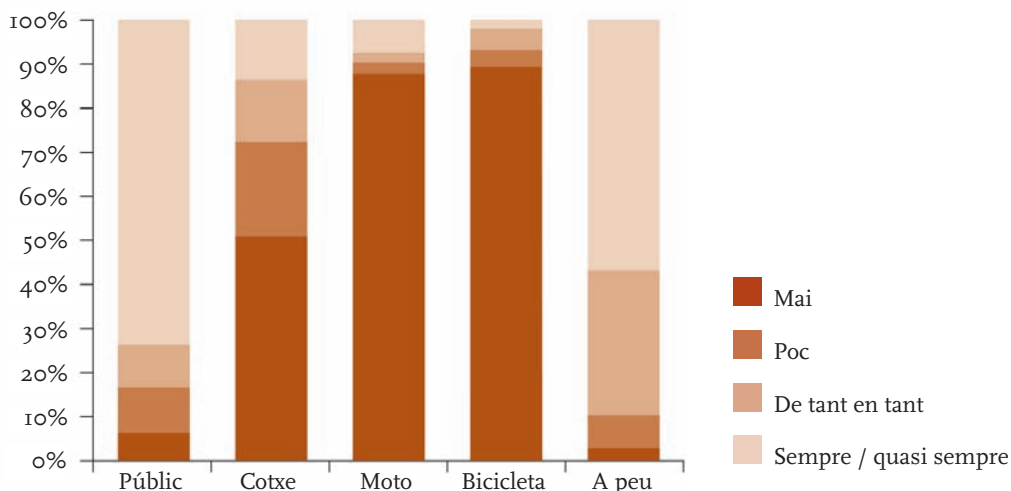
- El **14%** acostuma a anar **sempre en cotxe**
- El **8%** va habitualment en **moto**
- Els que utilitzen regularment la **bicicleta** representen poc més d'un **1%**
- El **57%** generalment es desplaça **a peu** (Gràfic 13)

En relació al transport públic, trobem diferències en relació al sexe i l'edat:

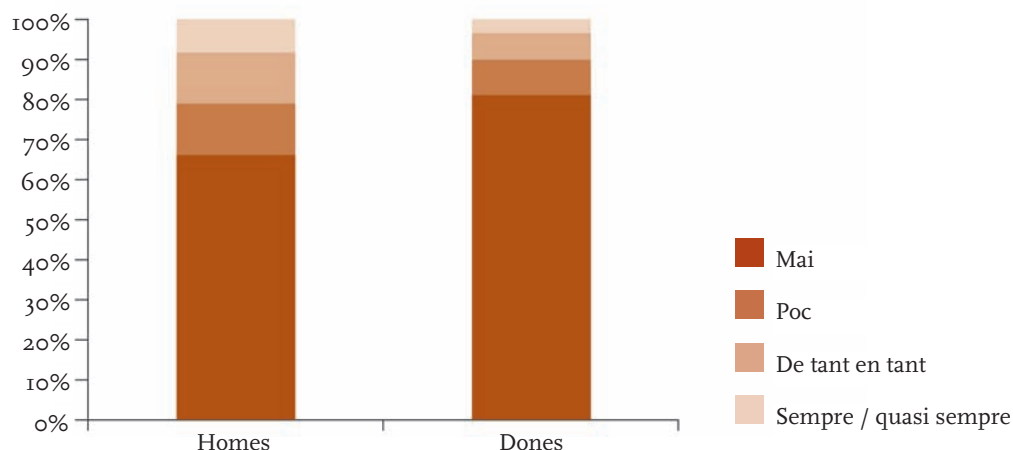
- El **81% de les dones utilitza sempre o quasi sempre el transport públic, front al 66% dels homes.** (Gràfic 14)

- En els grups d'edats de **25 a 34 anys, i de 35 a 44, el percentatge d'enquestats que sempre o gairebé sempre utilitzen el transport públic disminueix clarament, amb un 65,1% i un 66,3% respectivament.**

Gràfic 13
Ús dels mitjans de transport

Gràfic 14
Utilització del transport públic (sexe)

- Els d'edats entre 35 i 44 anys utilitza el cotxe sempre o quasi sempre en un percentatge clarament més alt: un 23% d'ells ho fa amb regularitat, davant el 14% de mitjana.

Pel que fa a la utilització del cotxe i de la moto, així com en relació a desplaçar-se a peu, trobem diferències en relació a la variable gènere:

- Un 9% de les dones utilitzen el cotxe sempre o quasi sempre, davant el 20% dels homes, diferència que es reproduïx, tot i que en menor grau, en el cas de les motos (on els percentatges són un 5% i 11% respectivament).

- El 57% afirma que sempre o quasi sempre va a peu, superant també les dones als homes en aquest aspecte en 7 punts percentuals (52% front un 60%).

Pel que fa a la variable edat, trobem els següents resultats:

- Els enquestats d'entre 25 i 34 anys, i entre 35 i 44, són els que utilitzen menys el transport públic a la ciutat

- El 10,5% i l'11,8% dels enquestats dels dos grups, respectivament, afirmen que no l'utilitzen mai

Pel que fa als districtes, no hi ha diferències en quant a l'ús dels transports públics, de les motos i de les bicicletes, però sí que hi ha variacions significatives entre districtes en l'ús del cotxe i en el costum d'anar a peu:

- A Ciutat Vella i a Gràcia hi ha moltes més persones que mai van en cotxe (71% i 66% respectivament) i a Horta-Guinardó n'hi ha moltes menys (39%).

Gràcia es destaca com el districte on hi ha un major nombre de persones que sempre o quasi sempre van a peu (74%) i Ciutat Vella com aquell on n'hi ha un nombre menor de (41%).

- A Les Corts, prop del 100% camina de tant en tant o sempre o quasi sempre

Una anàlisi de correlacions mostra els següents resultats:

- Com més elevat és l'ús del transport públic, més baixos són l'ús de la moto i del cotxe i més elevat el nombre de persones que va a peu

- També hi ha relació significativa, encara que no tant forta, entre l'hàbit d'anar a peu i el menor ús de la moto i del cotxe, i entre l'ús de la bicicleta i el major ús de la moto.

- No es detecta, en canvi, cap relació significativa entre l'ús de la moto i l'ús del cotxe. Per tant, sembla que promoure l'ús de la moto no ajuda a disminuir la circulació de cotxes a l'interior de la ciutat.

- A major ús dels transports públics, menor ús de la moto. Aquesta relació és molt significativa en tots els districtes de la ciutat, sent Ciutat Vella, Eixample, Les Corts, Sarrià-Sant Gervasi i Gràcia les zones on és més forta.

- A major ús dels transports públics, menor ús del cotxe. Aquesta relació és certa en tots els districtes excepte a Ciutat Vella, sent especialment intensa a Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí.

- A major ús dels transports públics, major nombre de persones que van a peu. A Ciutat Vella, a Gràcia i a Sant Martí no podem afirmar que això sigui cert, atès que les correlacions són no significatives. En canvi, a Sants-Montjuïc, Les corts i Nou Barris aquesta associació és força important.

- A major nombre de persones que van a peu, menor ús del cotxe. Aquesta relació només és certa en algunes zones de la ciutat que són: Sants-Montjuic, Les Corts i, especialment, Nou Barris.

- A major nombre de persones que van a peu, menor ús de la moto. Aquesta és una relació que apareix com significativa i relativament important cinc dels districtes barcelonins: L'Eixample (que és on sembla més dèbil), Les Corts, Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí.

- A major ús de la bicicleta, major ús de la moto. Aquesta relació només és significativa a Sarrià-Sant Gervasi i a Sant Andreu.

A més a més de preguntar sobre els hàbits en relació al transport, s'ha preguntat als enquestats que contesten que no utilitzen el **transport públic** habitualment —que en constitueixen una quarta part—, **en quines circumstàncies estarien disposats a utilitzar-lo** (P12A):

- El 51% dels enquestats que habitualment no utilitzen el transport públic afirma que **estaria disposat a utilitzar-lo si fos més barat**.

- Els altres tres aspectes que ajudarien a incentivar el seu ús el fet que el transport fos **més ràpid** i que hi hagués una **millor comunicació** de transport públic (**ambdós supòsits amb un 48%** de les respostes), i que el transport públic fos **més puntual, amb un 45%**.

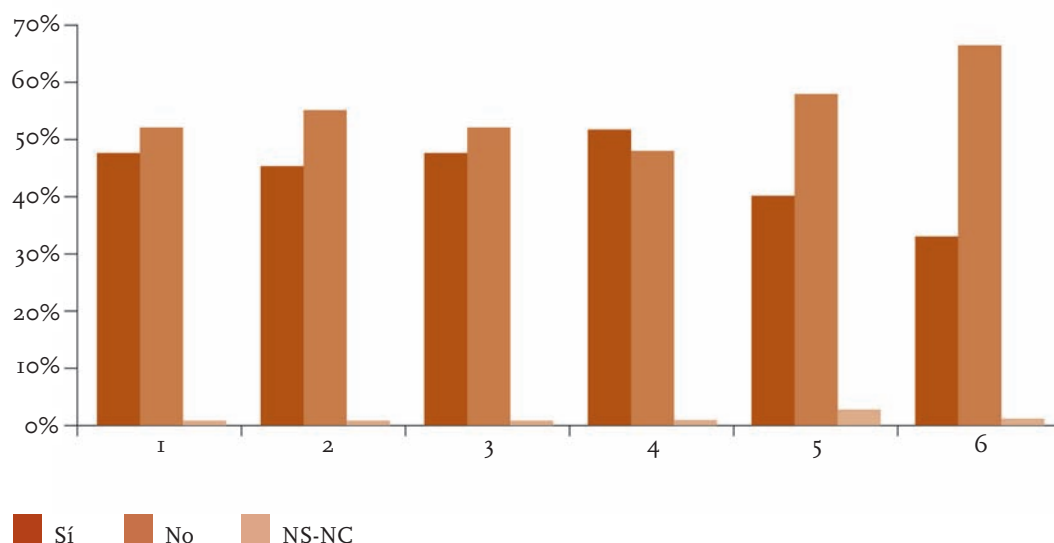
En canvi, **la circumstància que menys ajudaria** els conductors a optar pel transport públic seria que empitjorés molt la circulació amb transport privat:

- El 60% dels enquestats que no utilitzen el transport públic sempre o quasi sempre afirmen que **no utilitzarien el transport públic si empitjorés molt la circulació amb transport privat**.

- Per grups d'edat, el col·lectiu d'enquestats que habitualment no utilitzen el transport públic que es manifesta més favorable a utilitzar-lo en els supòsits esmentats és el de gent més jove (18 a 24 anys), sobretot si es produís una rebaixa en el seu preu (67%) i si fos més puntual (52%). (Gràfic 15)

- Cal destacar que un 33% dels enquestats que habitualment no utilitza el transport públic per anar per la ciutat afirma que **no abandonaria la utilització del transport privat en cap cas**.

Gràfic 15
Circumstàncies en les quals usaria més el transport públic

1. Combinació de transport públic més propera, 2. Si transport públic fos més puntual, 3. Si el transport públic fos més ràpid, 4. Si el transport públic fos més barat, 5. Si empitjorés molt la circulació amb trans. privat, 6. No utilitzaria el transport públic en cap cas

En relació a l'ús de la **bicicleta**, allò que més dificulta el fet d'anar en bicicleta per Barcelona (P.12C) és la manca de respecte dels conductors (83%), la fragilitat dels ciclistes (77%) i la manca de carrils-bici (71%).

Quan es tracta d'analitzar quins són els **aspectes que dificulten anar a peu per Barcelona, el principal aspecte ve donat per les molèsties que causen els cotxes i les motos que aparcen a les voreres**: un 69% dels enquestats així ho indica. El segon aspecte en importància pel que fa a les molèsties que causa als vianants és el **perill d'accidents**, aspecte expressat pel 48% dels enquestats.

Sorprenentment, el 55% dels enquestats afirma que el fet que les distàncies siguin massa llargues no és un aspecte que dificulti anar a peu per la ciutat

Les respostes a aquesta pregunta mostren variacions en relació a la qüestió gènere:

- **Les dones són més crítiques que els homes amb les molèsties causades pels cotxes i les motos** (un 73% elles, front un 63% ells), i al **perill d'accidents** (un 54% les dones, front un 42% els homes).

Pel que fa a la variable edat, també trobem variacions destacables:

- **A mesura que avança l'edat dels enquestats, es dona més importància a les molèsties causades, en general, pels cotxes i motos, i al perill d'accidents.**

Tanmateix s'ha demanat als enquestats, **en el cas que tinguin fills en edat escolar, que diguin com es desplacen aquests al seu centre d'estudi (P14)**. És lògic que el segment d'edat que més ha respost aquesta pregunta és el comprès entre 35 a 44 anys, i per tant, tot i contemplar els resultats totals, aquells més representatius són els d'aquest grup d'edat. En conjunt, la majoria dels fills dels enquestats es desplacen a l'escola a peu, en bastant menor mesura en transport públic i, encara menys, en cotxe. Tot i això, observem com per al grup d'edats de 35 a 44 anys, la utilització del cotxe ascendeix, probablement per la curta edat dels fills.

6.2. La separació dels residus

En la pregunta P17 es demana als ciutadans si separen els diferents tipus de residus mai, de tant en tant o sempre/quasi sempre. La primera pregunta que s'ha fet als enquestats en relació a la separació de residus ha estat si coneixien si al seu barri hi ha contenidors on dipositar els diferents tipus de residus. **El nivell de coneixença es molt elevat**:

- El 99% dels enquestats sap que al seu barri hi ha contenidors d'escombriaires
- El 94% sap que hi ha contenidors pel vidre
- El 94% sap que hi ha contenidors pel paper i el cartró
- El 93% sap que hi ha contenidors pel plàstic
- El 62% sap que hi ha contenidors per les llaunes
- El 22% sap que hi ha contenidors per la matèria orgànica

En totes les categories de residus trobem algunes diferències en relació a les variables sexe i edat:

- **El percentatge de respostes afirmatives per part de les dones és sensiblement superior al dels homes**

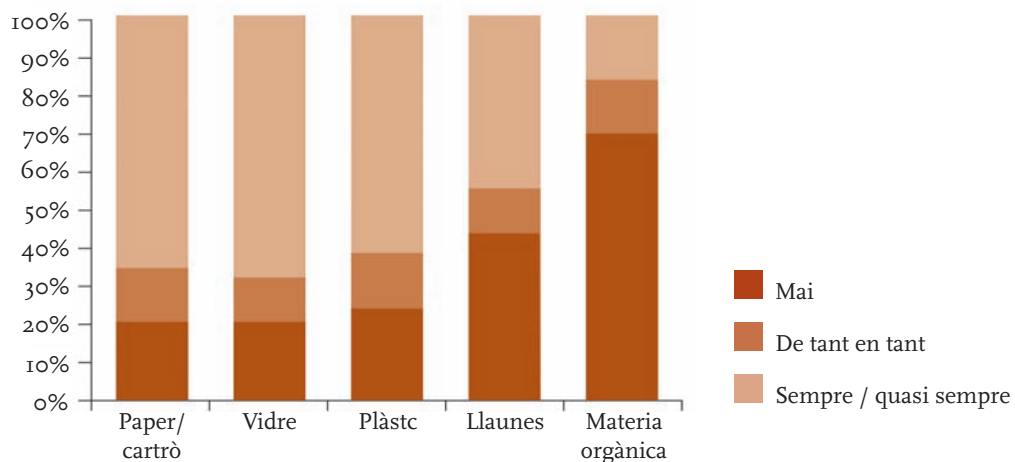
- En general els enquestats responen més afirmativament a mesura que avança la seva edat

A Barcelona el nivell de **separació de paper/cartró, de vidre i de plàstic** és bastant similar, sent uns **dos terços els que ho fan habitualment** i al voltant d'un 20% els que no els separen mai. En canvi, hi ha un menor grau de separació de llaunes (un 43% no les separa mai) i molt poca gent separa els residus orgànics (un 70% no els separa mai).

Quan es demana específicament als enquestats amb quina freqüència separen els residus, les respostes mostren els següents resultats:

- El 69% dels enquestats afirma que separa el vidre sempre o quasi sempre
- El 67% dels enquestats ho afirma en relació al paper i el cartró
- El 63% ho afirma en relació al plàstic
- El 44% separa sempre o gairebé sempre les llaunes
- El 16% separa la matèria orgànica

Gràfic 16
Freqüència de separació de residus a Barcelona

En el diagrama es pot observar que quasi no hi ha diferències en la separació de paper/cartró, vidre i plàstic, però que les diferències amb les llaunes i matèria orgànica són significatives i importants.

En relació a les pràctiques domèstiques de separació de residus, trobem variacions pel que fa al sexe i a l'edat:

- **Les dones separen els residus a casa en una proporció lleugerament superior a la dels homes**, fet que és fàcilment assumible doncs en general les tasques domèstiques recauen més en aquestes.

- **Els joves de 18 a 24 anys són els que menys separen els residus**. Això ho mostren els alts percentatges dels grups d'enquestats entre 18 a 24 anys que diuen no fer-ho mai en cap dels cinc tipus de residus, amb els percentatges més alts de tots els segments d'edats.

Els resultats mostren que el nivell de separació de les escombraries varia en funció del tipus de materials i deixalles. Resulta evident que la separació de residus implica un grau de sensibilització i esforç determinat dels individus, però alhora cal tenir presents d'altres condicionants que dificulten la separació de les deixalles (P18). Així, quan es demana als enquestats en resposta espontània que diguin quin és el **principal motiu o dificultat que té la gent per separar les deixalles**, si agreguem les dues primeres respostes obtingudes, els resultats són els següents:

- El 37% afirma que la manca d'espai a les cases
- El 32% menciona la manca de temps i la incomoditat que això suposa
- Amb certa diferència percentual, el 25% dels enquestats menciona la manca d'hàbit i conscienciació de la ciutadania

- El 23% afirma que la mandra
- També es troba que hi ha una important relació entre les cinc variables que mesuren l'hàbit de separació de residus dels ciutadans: aquelles persones que acostumen a separar un determinat tipus de residus, també tendeixen a separar els dels altres tipus.

Pel que fa a les variables edat i sexe, trobem el següent:

- El 34% dels enquestats de 65 anys o més assenjala com a principal factor la manca d'hàbit i conscienciació ciutadana.

- El 31% de les dones remarca la manca d'espai a les cases com el principal obstacle per a fer la separació de les deixalles, en front d'un 23% dels homes.

Un cop coneguts els obstacles que en opinió dels individus dificulten en major grau aquesta separació selectiva, sembla els aspectes que plantegen més dificultats a l'hora d'afavorir-la són els següents (P19):

- El 31% dels enquestats creu que la instal·lació de més contenidors hi ajudaria molt
- El 26% creu que hi ajudaria molt saber que l'administració fa un bon tractament de les deixalles
- El 22% pensa que caldria buidar més sovint els contenidors
- El 16% afirma que caldria posar multes als que no separen

Pel que fa als percentatges agregats de les categories que **ajudaria Molt/Bastant**, la proximitat dels contenidors (78%) i saber que l'administració en fa un bo tractament (76%), es mantenen al capdavant pel que fa als percentatges de les respostes. Tanmateix però, el 70% dels enquestats en aquestes categories agregades són partidaris de buidar més sovint els contenidors per a incentivar més la pràctica de la recollida selectiva.

Tot i l'optimisme que reflecteixen els resultats agregats de les categories que expressen que les mesures expressades ajudarien molt/bastant, els percentatges agregats de les categories que reflecteixen que **ajudaria poc/gens** no són gens menyspreables:

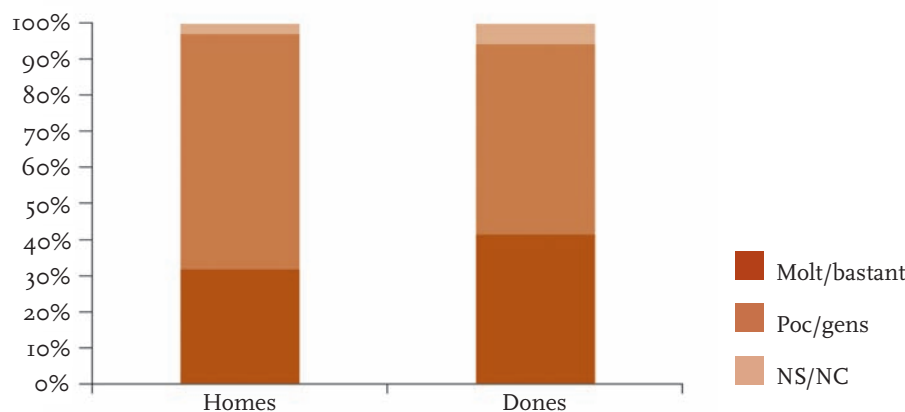
- El 58% dels enquestats creu que posar multes als que no separen ajudaria poc o gens a que la gent fes més separació

- El 30% creu que buidar més sovint els contenidors hi ajudaria poc o gens
- El 21% ho creu en relació a saber que l'administració en fa un bon tractament
- El 21% creu que hi ajudaria poc o gens posar més contenidors a prop de casa

Pel que fa a la variable sexe, els homes es mostren molt més reticents davant l'impacte positiu que pugui tenir la imposició de multes (un 65,2% respecte a un 52,6% de les dones). (Gràfic 17)

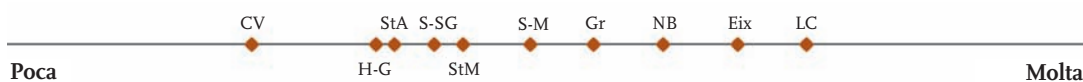
Gràfic 17

Fins a quin punt posar multes ajudaria a separar els residus

Gràfic 18

Grau de separació de residus

En relació a la **separació de residus per districtes**, a simple cop d'ull s'observa el següent:

- A Ciutat Vella és on menys es practica la separació de residus. Els que separen habitualment els paper/cartró, el vidre i el plàstic són percentatges al voltant del 50%, xifra bastant inferior als percentatges mitjans del conjunt de Barcelona.

- A l'altre extrem hi trobem els districtes de Les Corts i l'Eixample amb uns percentatges de separació dels residus d'aquestes tres matèries molt alts, propers al 80% i al 75% respectivament.

- Pel que fa a les llaunes, Horta-Guinardó es destaca com el districte on menys les separen (tan sols un 29% ho fa de manera habitual i un 56% no ho fa mai), mentre que Les Corts i Nou Barris són les zones on més es separen, amb un 58% i un 54% de ciutadans que ho fan sempre o quasi sempre.

- Finalment, la separació de residus orgànics, Horta-Guinardó torna a singularitzar-se com el districte on menys hi ha aquest hàbit (tan sols un 3% els separa de manera regular i un 82% no ho fa mai) i Sarríà-Sant Gervasi, Gràcia, l'Eixample i Nou Barris com els districtes on més hàbit hi ha de fer-ho, amb percentatges de ciutadans que els separen sempre o quasi sempre superiors al 20%.

D'altra banda, hi ha diferència estadísticament significativa en el grau de separació de residus entre districtes: (Gràfic 18)

6.3. Hàbits domèstics

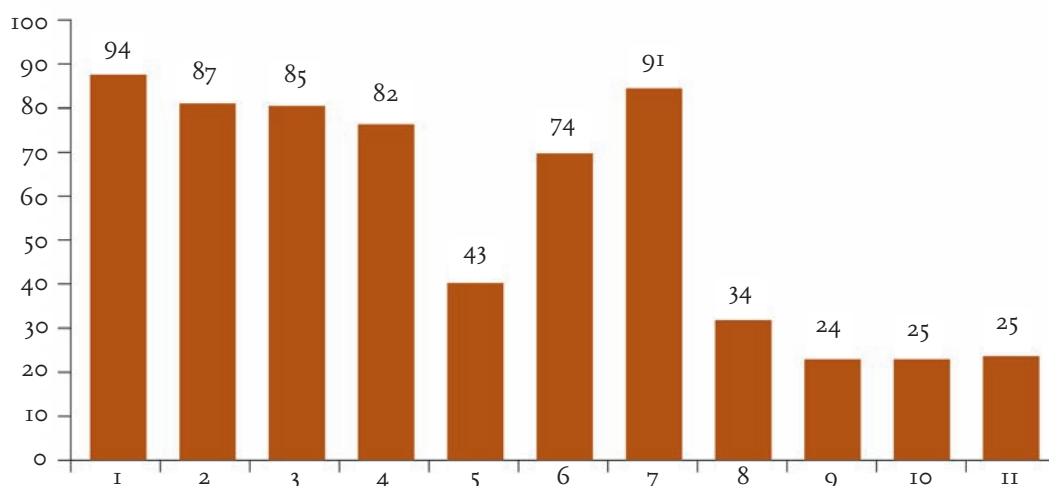
Als enquestats se'ls ha preguntat la freqüència amb que realitzen un seguit de pràctiques que podem considerar més ecològiques (P20). Els resultats són els següents:

El percentatge de resposta en les següents qüestions és molt elevat:

- El 94% dels enquestats pren una dutxa en comptes d'un bany
- El 87% tanca l'aixeta mentre es neteja les dents
- El 85% tanca l'aixeta mentre renta plats
- El 82% utilitza la rentadora amb plena càrrega

Gràfic 19

Els barcelonins sempre o gairebé sempre...

1. Pren una dutxa en comptes d'un bany, 2. Tanca l'aixeta mentre renta les dents, 3. Tanca l'aixeta mentre renta plats, 4. Utilitza la rentadora amb plena càrrega, 5. Utilitza mesures per reduir l'aigua al WC, 6. Estalvia calefacció a l'hivern, 7. Tanca els llums quan no es necessiten, 8. Utilitza bombetes de baix consum, 9. Compra productes d'envasos retornables, 10. Compra productes sense envasos, 11. Compra productes ecològics de neteja

Mentre en aquests quatre aspectes relacionats amb l'estalvi d'aigua el percentatge de resposta és molt alt, el percentatge baixa notablement pel que fa a una altra qüestió relacionada amb l'estalvi d'aigua:

- El 43% dels enquestats afirma utilitzar mesures per reduir l'aigua al WC

Pel que fa a les mesures més tradicionals d'estalvi d'energia, els percentatges de resposta són també elevats:

- El 74% dels enquestats afirma que estalvia calefacció a l'hivern
- El 91% tanquen els llums quan no és necessari

Pel que fa al consum de productes ecològics, els percentatges de resposta són clarament més baixos que els fins ara exposats:

- El 34% dels enquestats utilitza bombetes de baix consum
- El 24% compra productes d'envasos retornables
- El 25% compra productes sense envasos
- El 25% compra productes ecològics de neteja

La qüestió relacionada amb el consum ecològic que rep un percentatge de resposta més alt té que veure amb la composició dels aliments que es compren:

- El 56% dels enquestats es fixa en la composició dels aliments que compra

Això mostra que els enquestats presten més atenció als productes destinats a l'alimentació que no pas a la resta de productes per a la llar. En relació a aquesta qüestió, també trobem variacions pel que fa al sexe:

- El 61% de les dones afirma fixar-se en la composició dels aliments que compren sempre o quasi sempre davant un 49% dels homes

Finalment, la darrera qüestió consultada té a veure amb moderar el volum dels aparells d'àudio:

- El 84% dels enquestats afirma posar la TV/música/ràdio a baix volum

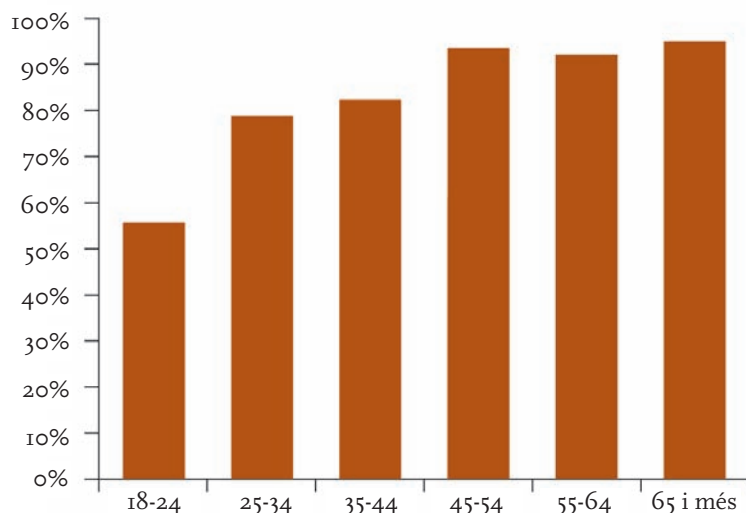
Pel que fa a les variables edat i sexe:

- El percentatge d'enquestats que afirma posar la televisió / música / ràdio a baix volum augmenta a mesura que augmenta l'edat dels enquestats, havent-hi una diferència percentual entre els més joves i els més grans de gairebé 40 punts: el 55% dels més joves afirma que sempre o gairebé sempre posa la televisió / música / ràdio a baix volum, davant del 94% dels enquestats de 65 anys o més que afirma fer-ho. (Gràfic 20)

- Les dones es mostren més respectuoses que els homes, amb un percentatge de resposta del 88% elles i un 79% ells. (Gràfic 21)

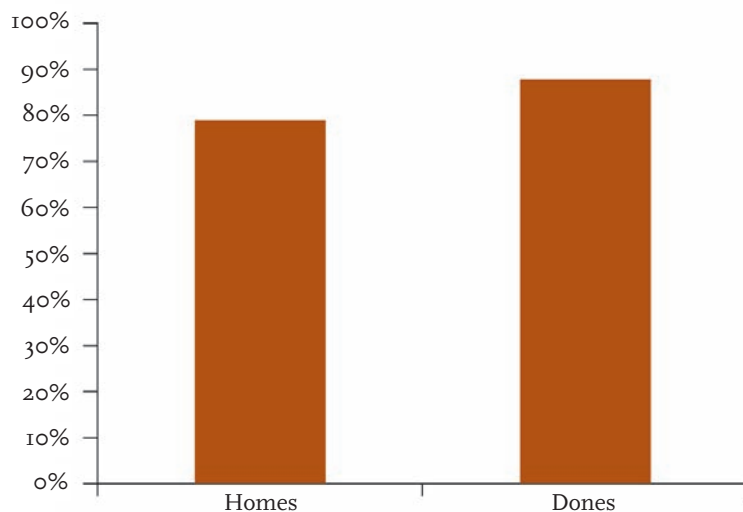
Gràfic 20

P2o a 13: TV/música/ràdio a vaix volum (edat)

Gràfic 21

P2o a 13: TV/música/ràdio a vaix volum (sexe)

7. COMPORTAMENTS MOLESTOS

Pel que fa als **comportaments que més molesten als Barcelonins (P15)**, dels sis suggerits —que els cotxes aparquin en doble fila, que els cotxes aparquin sobre la vorera, que les motos aparquin sobre la vorera, els clàxons dels cotxes, que les motos accelerin sorollosament, i que els propietaris no retirin les deposicions dels gossos al carrer—, dos en resulten especialment molestos: les deposicions dels gossos al carrer i els soroll del trànsit:

- **El 76% dels enquestats assenyala el fet que els propietaris de gossos no retirin les deposicions al carrer**

- En segon terme, **al 73% li molesta que les motos accelerin sorollosament** (Gràfic 22)

En relació a les variables edat i sexe:

- **A mesura que avança l'edat augmenten els percentatges d'enquestats que es senten molestos amb aquest tipus de comportament**

- **Les dones es senten més molestes que els homes en relació a tots els comportaments que es suggereixen**, però sobretot pel que fa als dos esmentats anteriorment.

Pel que fa al soroll en relació als districtes, hi ha diferències estadísticament significatives entre barris:

- Ciutat Vella i Horta-Guinardó es destaquen com els districtes els habitants dels quals donen menys importància al soroll per a la qualitat de vida, ambdós mostrant valors per sota de la mitjana de la ciutat de Barcelona.

- Els barris que donen més importància a la tranquil·litat i el poc soroll per a que una ciutat tingui qualitat de vida són Sants-Monjuïc i Sant Martí. Les diferències més significatives es donen entre Ciutat Vella i Horta-Guinardó, d'una banda, i Sants-Montjuïc, Les Corts i Sant Martí de l'altra.

Quan traslladem la pregunta sobre els aspectes importants per a que una ciutat tingui qualitat de vida al municipi de Barcelona, les respostes indiquen un important grau d'insatisfacció i mostren importants variacions per barris:

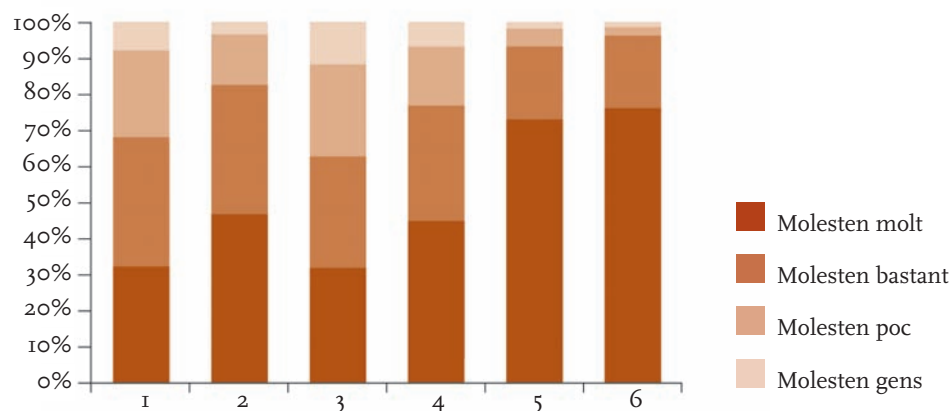
- Els ciutadans de Ciutat Vella són els més insatisfets pel que fa a la ciutat de Barcelona. La puntuació que donen en una escala de 1 a 4, on 1 significa gens satisfet i 4 significa molt satisfet és la més baixa de Barcelona: un 1,72.

- Els ciutadans d'Horta-Guinardó són els més satisfets amb la qüestió del soroll, seguits dels de Les Corts.

Un altre indicador de la insatisfacció generada pel soroll a Barcelona prové de les puntuacions que els enquestats donen a un seguit de temes de la ciutat en una escala de 0 (gens satisfet) a 10 (molt satisfet). Per districtes, Ciutat Vella és el que dona una puntuació mitjana al soroll més baixa, i Horta Guinardó el que la dona més alta. (Gràfic 23)

Gràfic 22

Comportaments que causen molèsties (Totals)

1. Cotxes en doble filera, 2. Cotxes sobre la vorera, 3. Motos sobre la vorera, 4. Els clàxons, 5. Motos accelerant sorollosament, 6. Deposicions de gossos

8. MEDIAMBIENT I SOSTENIBILITAT

L'enquesta ha inclòs aspectes relacionats amb el grau de compromís dels barcelonins amb el medi ambient i la sostenibilitat. Aquest bloc examina què s'entén per protecció del medi ambient i desenvolupament sostenible, i quina és la disponibilitat per dur a terme actuacions per millorar la protecció del medi ambient a la ciutat de Barcelona.

En la primera pregunta d'aquest bloc s'ha demanat als enquestats que donessin una **resposta espontània sobre què entenen per protecció del medi ambient (P21)**:

- **Només un 34% dels enquestats entén que la protecció del medi ambient és la preservació del medi o l'entorn.** Per tant, només una tercera part dels enquestats tenen una visió global de la protecció del medi ambient.

Pel que fa a la variable edat:

- **Els enquestats compresos entre els grups d'edat de 18 a 24 anys i de 25 a 34 són els que tenen visions més àmplies de la protecció del medi ambient:** un 43,7% dels primers i un 44,5% dels segons.

- El percentatge d'enquestats que donen aquesta resposta dins de cada franja d'edat decreix a mesura que augmenta l'edat.

En front a la visió àmplia ja mencionada, la majoria dels enquestats tenen visions més sectorialitzades del medi ambient:

- **El 31% dels enquestats entén que la protecció del medi ambient té que veure amb la reducció de la contaminació atmosfèrica**

- El 11% associa aquesta idea amb la **neteja**

- El 6% amb l'**educació i el respecte**

- Amb percentatges molt reduïts, amb el reciclatge i els residus (3%), l'increment de la qualitat de vida (2%), els sorolls (1,8%) i l'estalvi energètic (1,3%).

Les respostes espontànies sobre què s'entén per medi ambient ha estat complementades per altres en que els enquestats han **triat una frase de les tres següents que defineixi millor la protecció del medi ambient (P22)**:

A. *Adoptar mesures contra la contaminació dels rius, de l'aire, etc...*

B. *Adoptar mesures de protecció de l'entorn com a suport de l'activitat econòmica de les comunitats*

C. *Utilitzar racionalment els recursos naturals per preservar l'entorn per a les generacions futures*

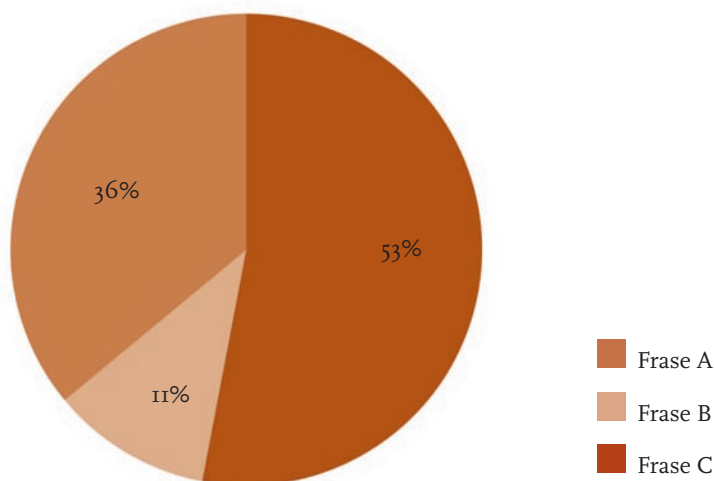
Els resultats obtinguts han estat els següents:

- **El 53% dels enquestats tria la frase "Utilitzar racionalment els recursos naturals per preservar l'entorn per a les generacions futures"**

- El 36% opta per "Adoptar mesures contra la contaminació dels rius, l'aire, etc..."

- **El 11% es decanta per "Adoptar mesures de protecció de l'entorn com a suport de l'activitat econòmica de les comunitats"**

Gràfic 23
Definicions de Medi Ambient

És a dir, més de la meitat dels enquestats associen la protecció del medi ambient a idees inherents al concepte de sostenibilitat, com ara la utilització racional dels recursos i la consideració de les generacions futures.

Si analitzem les respostes, trobem variacions en relació a l'edat:

- Els enquestats **compresos entre 25 i 34 anys i 35 i 44 són els que és decanten més per la opció C (sostenibilitat)**: un 60,8% dels d'edats entre 25 i 34 anys, i un 61% dels d'edats entre 35 i 44 anys.

En front d'aquestes opinions, **una mica més d'un terç dels enquestats —un 36%— es decanta pel que podríem anomenar polítiques ambientals tradicionals**, consistents sobretot en l'impuls d'actuacions sectorials o per vectors, per exemple l'adopció de mesures contra la contaminació dels rius, de l'aire, etc. Per edats:

- Els més partidaris d'aquesta visió són els enquestats de més de 55 anys, amb un 43%.

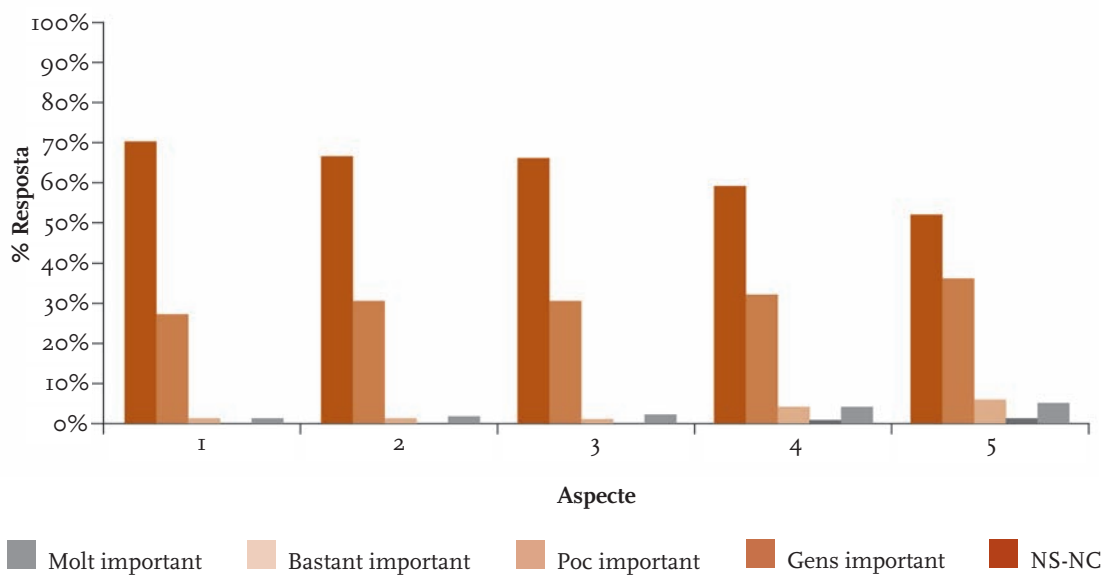
Finalment, només una desena part dels enquestats —11%— associa la idea de protecció del medi ambient amb el desenvolupament econòmic. Per edats:

- El 14% dels enquestats d'edats entre 18 i 24 anys i el 14% dels d'edats compreses entre 45 i 54 anys són els que donen més suport a aquesta opció, si bé amb no gaires diferències percentuals respecte als altres grups d'edat.

A més de triar entre definicions de la idea de medi ambient, als enquestats se'ls hi ha demanat que **valorin la importància de set actuacions suggerides per assegurar un desenvolupament sostenible (P23)**: protegir el medi ambient, garantir la qualitat de vida, garantir el nivell de desenvolupament, fer un ús racional dels recursos naturals, avançar en la reducció de diferències entre països i reduir el nivell de consum actual. Les respostes donen els següents resultats:

Gràfic 24

Actuacions importants per assegurar un desenvolupament sostenible

1. Protegir el medi ambient 2. Garantir la qualitat de vida sense deteriorar l'entorn 3. Garantir el desenvolupament sense deteriorar l'entorn 4. Reduir la diferències entre països pobres i rics 5. Reduir el nivell de consum actual

- El 71% dels enquestats creu que és molt important fer un ús racional dels recursos naturals, i el 98% creu que ho es molt o bastant

- El 71% creu que és molt important protegir el medi ambient, i el 99% creu que ho és molt o bastant

- El 67% creu que garantir la qualitat de vida és molt important i el 98% creu que ho és molt o bastant

- I el 67% creu que garantir el nivell de desenvolupament és molt important i el 98% creu que ho és molt o bastant

Finalment, les dues opcions que reben menys suport són aquelles que, creiem, plantegen transformacions profundes en les societats actuals, tant pel que fa a les relacions nord-sud, com pel que fa a les pautes de consum:

- El 59 % dels enquestats creu que és **molt important avançar en la reducció de les diferències entre països** i un 92% creu que ho és molt o bastant

- I el 52% creu que és **molt important reduir el nivell de consum actual** i el 89% creu que ho és molt o bastant

Als enquestats se'ls ha demanat que expressin espontàniament si hi ha algun aspecte que considerin important en la planificació de Barcelona de cara al futur dels nostres fills (P30). De nou, sobta que la resposta "No sap" és aquella que rep un percentatge de resposta més:

- El 36% dels enquestats **no sap dir quin és l'aspecte més important en la planificació de Barcelona de cara al futur dels nostres fills**

Per edats, els enquestats que menys opten per aquesta resposta, és a dir, aquells que donen el seu parer sobre aquest aspecte de planificació, són els que tenen una edat compresa entre els 35 i els 44 anys, amb un 79%. Cal assenyalar que aquest grup és el que, amb molta diferència de l'anterior i el posterior, té un percentatge de fills en edat escolar més alt (60%). A partir d'aquesta franja d'edat, i a mesura que augmenta l'edat dels enquestats, el percentatge de resposta "No sap" augmenta.

Pel que fa als compromisos dels enquestats en relació a la protecció del medi ambient i la sostenibilitat, se'ls ha plantejat que valoressin fins a quin punt estan disposats a realitzar un seguit d'actuacions (P31). Les respostes donen els següents resultats:

- El 45% dels enquestats es mostra molt disposat a separar els residus a casa.

- Aquesta disponibilitat és més alta entre les dones (49%) que entre els homes (40%), i també entre els enquestats de més edat que no pas entre els més joves.

Pel que fa a les altres tres actuacions proposades, el percentatge d'enquestats que estarien molt disposats a realitzar-les és força baix:

- El 12% estaria molt disposat a participar en projectes de millora del barri

- El 5% estaria molt disposat a col·laborar amb grups ecologistes

- I només un 1,4% estaria molt disposat a pagar un impost específic addicional

Si agreguem les respostes d'aquells que estarien **molt i bastant disposats** a realitzar les actuacions esmentades, la disponibilitat augmenta considerablement:

- El 91% dels enquestats estaria **molt o bastant disposat a separar els residus a casa**

- El 61% a participar en projectes per la millora del barri

- El 46% a col·laborar amb grups ecologistes

- Només el 22% estaria molt o bastant disposat a pagar un impost específic addicional

En relació a la disponibilitat a fer coses, trobem diferències pel que fa a la variable edat:

- Pel que fa a la variable edat, de nou trobem que el grup d'edat més jove (18 a 24 anys), són els que donen un percentatge de resposta més baix en relació a tenir molta o bastant disponibilitat per separar els residus a casa (86%)

- El percentatge més alt en relació a la disponibilitat de separar residus a casa ho donen els enquestats d'edats compreses entre 45 i 55 anys (94%)

- Els més joves també presenten un percentatge de resposta relativament baix en relació a la participació en projectes en la millora del barri (58%), només superior al d'aquells que tenen una edat de 65 anys o més (47%)

Clarament, de les quatre actuacions suggerides, el **pagament d'un impost específic addicional** per millorar la protecció del medi ambient és aquella que rep menys suport entre els enquestats:

- El 48% dels enquestats, és a dir, gairebé la meitat, no estarien gens disposats a pagar aquest impost

- Tampoc és menyspreable el percentatge d'enquestats que no estarien gens disposats a col·laborar amb grups ecologistes, representant un 25% de les respostes. Per grups d'edat, el percentatge de resposta a aquesta pregunta és molt semblant entre tots els grups d'edat, tret dels de 65 anys i més, que en general mostren menys disponibilitat

El grau de compromís i la disponibilitat a contribuir a la protecció del medi ambient s'ha analitzat preguntant als enquestats sobre llur **disponibilitat a implicar-se en la participació**

en el barri per discutir polítiques ambientals amb l'Ajuntament i proposar solucions (P32). Les respostes pel que fa a aquest punt estan força dividides:

- El 41% dels enquestats afirmen que no participarien en absolut en el seu barri per discutir polítiques ambientals amb l'Ajuntament.

- En canvi, un 22% dels enquestats afirma que hi participaria en tantes reunions com calgués.

- Les opcions intermèdies reben un grau de suport menor: un 18% dels enquestats estaria disposat a participar-hi un cop, un 12 % estaria disposat a participar-hi entre dos i tres cops, i un 2% estaria disposat a participar-hi entre quatre i sis cops.

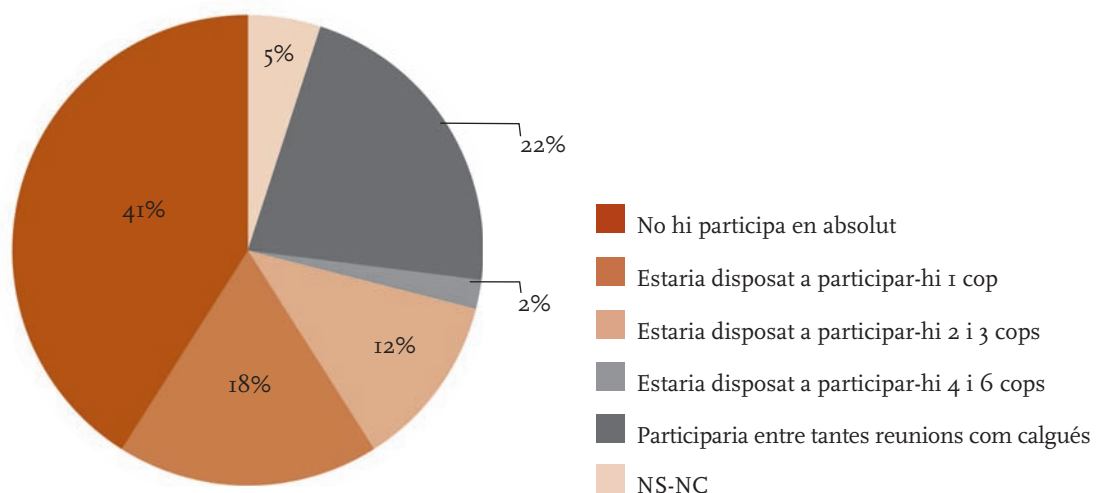
Si agafem les dues respostes extremes, es a dir, no participar-hi en absolut i participar-hi en tantes reunions com calgués, trobem algunes diferències significatives pel que fa a les variables sexe i edat:

- Pel que fa a la variable sexe, les dones expressen el rebuig a participar en el seu barri per discutir polítiques ambientals amb l'Ajuntament i proposar solucions en un percentatge superior als dels homes: elles un 46%, i ells un 36%

- Pel que fa a la variable edat, els més joves (18 i 24 anys) i els més grans (65 anys i més), són els que mostren percentatges més baixos a participar en tantes reunions com calgués: 18 % tots dos grups.

Gràfic 25

Com els canvis produïts milloran la qualitat de vida

Els més disposats a participar-hi són aquells que tenen edats intermèdies, és a dir, els d'edat entre 35 a 44 anys (27%) i entre 45 a 54 (28%).

Quan es pregunta als enquestats sobre els grups ecologistes (P33), el 94,3% afirma no haver estat mai membre de cap grup de defensa del medi ambient. Del 6% que ho ha estat, hi ha un lleuger predomini de joves, i d'homes respecte a dones.

A l'hora de conèixer si els enquestats senten molta, bastant, poca o cap simpatia pels grups ecologistes (P34), trobem els següents resultats:

- El 60% en sent bastant

- El 21% en sent molta

- El 14% en sent poca

- I el 3% no en sent cap

- Per sexe i per d'edat, també trobem diferències:

- El 24% de les dones senten molta simpatia pels grups ecologistes, front un 18% dels homes

- Els dos grups més joves en tenen molta simpatia en un percentatge més alt que els altres grups d'edat

9. INICIATIVES CONCRETES

9.1. Dia Europeu sense cotxes

La iniciativa del "Dia Europeu sense cotxes" (P35) és coneguda pel 92% dels enquestats, sense que hi hagi diferències significatives per edat o sexe. D'entre aquells que la coneixen, el grau de satisfacció es situa en un 5,8 de mitjana, en una escala entre 0 (gens satisfactòria) i 10 (molt satisfactòria).

En relació a les variables sexe i edat, trobem algunes diferències en les respostes:

- Les dones estan lleugerament més satisfetes que els homes: elles donen un 6,2 de promig i ells en donen un 5,4
- Els més joves estan lleugerament més satisfets que la resta dels enquestats: els d'edats entre 18 i 24 anys donen un 6,5 de promig

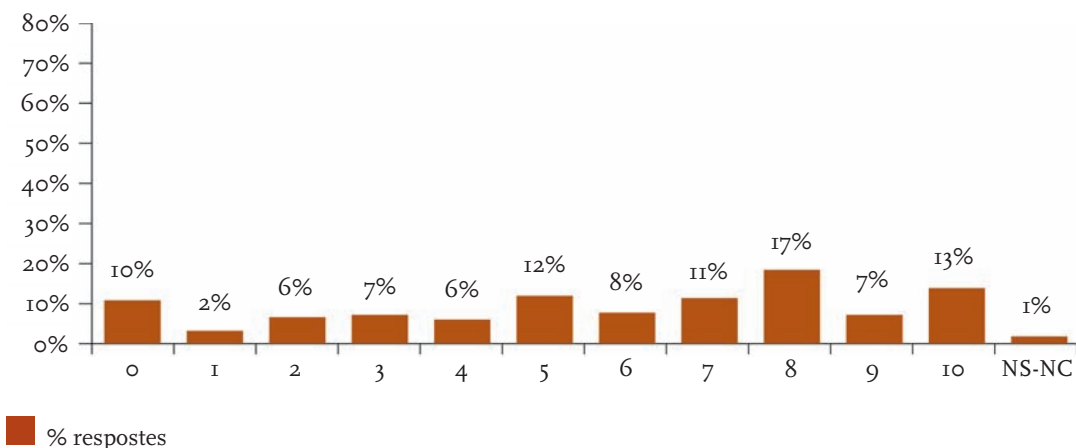
La iniciativa "Dia Europeu sense cotxes" pot valorar-se en general com a moderadament satisfactòria. Malgrat això, quan es demana als enquestats que coneixen aquesta iniciativa que opinin sobre els seus impactes, els resultats són menys satisfactoris. En concret, se'ls demana que donin una resposta afirmativa o negativa a cadascuna de les següents quatre opcions: conscienciar als ciutadans d'utilitzar menys el cotxe per desplaçar-se per la ciutat, i encoratjar a la gent que habitualment utilitza el cotxe a agafar el transport públic tot i que només sigui de tant en tant (dos impactes que podríem considerar com a positius); dificultar la mobilitat dels barcelonins (un impacte que podríem considerar com a negatiu); i no tenir cap impacte. Els resultats són els següents:

- Pel que fa als impactes positius, el 72% dels enquestats creu que aquesta iniciativa no serveix per conscienciar als ciutadans d'utilitzar menys el cotxe per desplaçar-se per la ciutat i el 69 % creu que no serveix per encoratjar a la gent que habitualment utilitza el cotxe a agafar el transport públic tot i que només sigui de tant en tant
- Pel que fa a l'impacte negatiu, el 51% dels enquestats creu que la iniciativa dificulta la mobilitat dels barcelonins
- El 57% dels enquestats creu que no té cap impacte (Gràfic 27)

Seguint amb les qüestions relacionades amb la circulació de cotxes per la ciutat, als enquestats se'ls ha demanat que expressin si estarien a favor de fer a Barcelona quelcom semblant al que s'està fent a algunes ciutats italianes, que consisteix en tancar el centre a la circulació de cotxes un diumenge al mes (P36). En general, les respostes són majoritàriament favorables a aquesta iniciativa:

- El 38 % dels enquestats creu que podria funcionar
- El 38% creu que es podria provar durant un temps i llavors veure com funciona
- El 19% creu que no podria funcionar en cap cas

Gràfic 26
Valoració "Dia europeu sense cotxes"

Pel que fa a la variable edat, cal destacar que els més joves es mostren més escèptics que la resta dels grups d'edat:

- El 32% dels enquestats amb edats compreses entre 18 i 24 anys creuen que aquesta iniciativa no podria funcionar en cap cas, mentre que aquesta opinió és compartida pel 22% dels d'edats compreses entre els 25 i els 34 anys
- Aquest percentatge decreix a mesura que augmenta l'edat, per tant, l'escepticisme respecte a aquesta qüestió disminueix a mesura que augmenta l'edat

9.2. Sistemes de recollida de deixalles orgàniques al mercat del seu barri

Als enquestats se'ls ha preguntat si saben si al mercat del seu barri hi ha sistemes de recollida de les deixalles orgàniques i, en cas de saber que n'hi han, se'ls ha demanat que puntuïn el seu grau de satisfacció (P37):

- El 58% dels enquestats no saben si al mercat del seu barri hi ha sistemes de recollida de les deixalles orgàniques

En relació a aquesta qüestió, trobem variacions en relació a la variable edat:

- Pel que fa a la variable edat, el grau de desconexença és més alt entre els enquestats amb edats compreses entre 18 i 24 anys (64%), i entre 25 i 34 anys (66%), mentre que, en general, aquest percentatge decreix progressivament a mesura que avança l'edat

Davant el 58 % dels enquestats que afirmen conèixer si al seu barri hi ha sistemes de recollida de les deixalles orgàniques, el 23% afirma saber que n'hi han, i el 18% afirma saber que no n'hi han. D'entre els primers, el grau de satisfacció és bastant elevat, ja que donen una puntuació mitja de 8 en una escala entre 0 (gens satisfactòria) i 10 (molt satisfactòria). Les puntuacions són lleugerament més altes entre els grups d'edat intermèdia (d'entre 35 i 44 anys, amb un 8,2; i d'entre 45 a 54 anys, amb un 8,4), que entre els grups més joves o els de més edat.

9.3. L'energia solar

Una de les qüestions que s'han preguntat als enquestats és llur opinió respecte a l'energia solar (P37B). En concret, se'ls ha demanat que triessin entre dues opcions:

- A. "L'administració ha de fomentar les iniciatives d'aprofitament de l'energia solar"
- B. "La utilització de l'energia solar no surt a compte".

- El 82 % dels enquestats s'han decantat per la A, en front del 6% que opta per la B

9.4. Publicitat a les bústies

Un 79% dels enquestats afirma que és excessiva la publicitat que rep a la bústia (P38), davant d'un 20% que creu que no ho és. Per edats, el percentatge dels que ho creuen augmenta a mesura que augmenta l'edat: 68% dels més joves ho creuen, i 84% dels que tenen 65 anys o més.

9.5. Agenda 21 Local

S'ha volgut conèixer fins a quin punt els enquestats coneixen la iniciativa Agenda 21 Local (P38, P39A). Les respostes mostren que un percentatge molt minoritari, que representa el 3%, afirma conèixer-la, mentre que els que no la coneixen representen un 96%.

Del 3% que afirmen conèixer-la, però, només un 26% dona una resposta correcta quan se li demana que descriu breument què és l'Agenda 21 Local. És a dir, només un 1% del total dels enquestats coneix efectivament aquesta iniciativa.

9.6. Informació sobre educació ambiental

Als enquestats se'ls hi ha **demanat si coneixen alguna activitat d'educació ambiental impulsada per l'Ajuntament** (P27). De nou, el grau d'informació dels enquestats és clarament baix:

- **Només el 12% afirma conèixer alguna d'aquestes activitats**
- Per contra, **el 88% restant respon no en coneix cap**

D'entre els que afirmen conèixer-ne alguna, es detecten diferències pel que fa a la variable edat:

- **Pel que fa a l'edat, el grau d'informació decreix molt lleugerament a mesura que augmenta l'edat, fent-ho de manera més marcada a partir del grup de 55 a 64 anys.**

Quan als enquestats que afirmen conèixer alguna activitat d'educació ambiental impulsada per l'Ajuntament —que, recordem-ho representen un 12% del total d'enquestats— se'ls demana que en mencionin una, les respostes donades són les següents:

- El 49% dels enquestats que en coneixen alguna, és a dir, pràcticament la meitat, mencionen campanyes institucionals
- El 23% mencionen la creació d'espais formatius
- Un 15% mencionen la recollida selectiva

D'aquestes activitats, la relativa a la realització de campanyes institucionals rep un percentatge de resposta superior per part dels homes (53% dels homes davant del 46% de les dones), tret que t'inverteix en relació amb la creació d'espais formatius (18% dels homes en front al 28% de les dones).

9.7. Què suggeriria a l'Ajuntament?

Als enquestats se'ls hi ha demanat que **espontàniament suggerissin iniciatives a l'Ajuntament per millorar la qualitat de vida i l'estat del medi ambient a Barcelona** (P39B). De nou, la resposta "No sap" és la majoritària:

- **El 38% dels enquestats no saben quines iniciatives suggeririen a l'Ajuntament per millorar la qualitat de vida i l'estat del medi ambient a Barcelona**

Per edats, el percentatge dels enquestats que donen aquesta resposta tendeix a ser lleugerament més baix entre aquells amb edats intermèdies que entre els de més edat. Cal remarcar que el grup dels més joves mostra un percentatge de resposta "No sap" més elevat que el grup d'edats compreses entre els 25 i 34 anys i els de 35 a 44 anys.

Pel que fa a les **iniciatives suggerides**, no n'hi ha cap que rebí un suport majoritari entre els enquestats. Aquella que rep un percentatge de resposta més alt és la de **millorar el transport i la circulació, amb un 12 %** de resposta. Les dues iniciatives següents en percentatge de resposta són la millora del manteniment i la neteja, ambdues amb un 9% de les respostes, mentre que la següent és reduir la contaminació rep un 8% de les respostes. Les altres iniciatives suggerides, com ara millorar i ampliar les zones verdes, dotar de més equipaments i serveis, o reforçar la vigilància i l'aplicació de les lleis, reben un percentatge de resposta molt minoritari. Per grups d'edat, la millora i el manteniment del transport i la circulació, així com reforçar la vigilància i l'aplicació de les lleis, són aspectes que preocupen més a mesura que augmenta l'edat. En canvi, els més joves són els més preocupats per millorar i ampliar les zones verdes.

9.8. Les noves tecnologies

Finalment, als enquestats se'ls hi ha preguntat la seva opinió pel que fa al **paper de les noves tecnologies en la protecció del medi ambient** (P40). Concretament, se'ls hi ha demanat que diguessin fins a quin punt estan d'acord amb cadascuna de les dues opcions que se'ls hi ha suggerit.

A. *"Les noves tecnologies poden contribuir a protegir el medi ambient"*

B. "Les noves tecnologies poden tenir un impacte negatiu sobre el medi ambient"

Els resultats obtinguts en relació a l'opció A (protegir el medi ambient) són els següents:

- El 19% dels enquestats estan molt d'acord amb la idea que les noves tecnologies poden contribuir a protegir el medi ambient

- El 55% hi està bastant d'acord

- El 13% hi està poc d'acord

- I el 5% no hi està gens d'acord

Si agreguem els que estan molt i bastant d'acord, el percentatge de resposta representa un 74% dels enquestats.

En relació a les variables sexe i edat, es detecta el següent:

- Els homes estan molt d'acord en un percentatge més alt que les dones en el fet que les noves tecnologies poden contribuir a protegir el medi ambient (23% ells i 17% elles)

- Els més joves estan molt d'acord en un percentatge més alt que la resta dels grups d'edat: 23% els d'edats compreses entre els 18 i els 24 anys, i percentatges entre el 16% i el 20% en els altres grups d'edat

Pel que fa a l'opció B (no protegir el medi ambient), les opinions estan més fragmentades:

- El 8% dels enquestats està molt d'acord amb la idea que les noves tecnologies poden tenir un impacte negatiu sobre el medi ambient

- El 35% hi està bastant d'acord

- El 26% hi està poc d'acord

- El 16% no hi està gens d'acord

